

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

عربی زبان قرآن (۱)

رشته های علوم تجربی، ریاضی و فیزیک – شاخه های فنی و حرفه ای و کار دانش

دوره دوم متوسطه

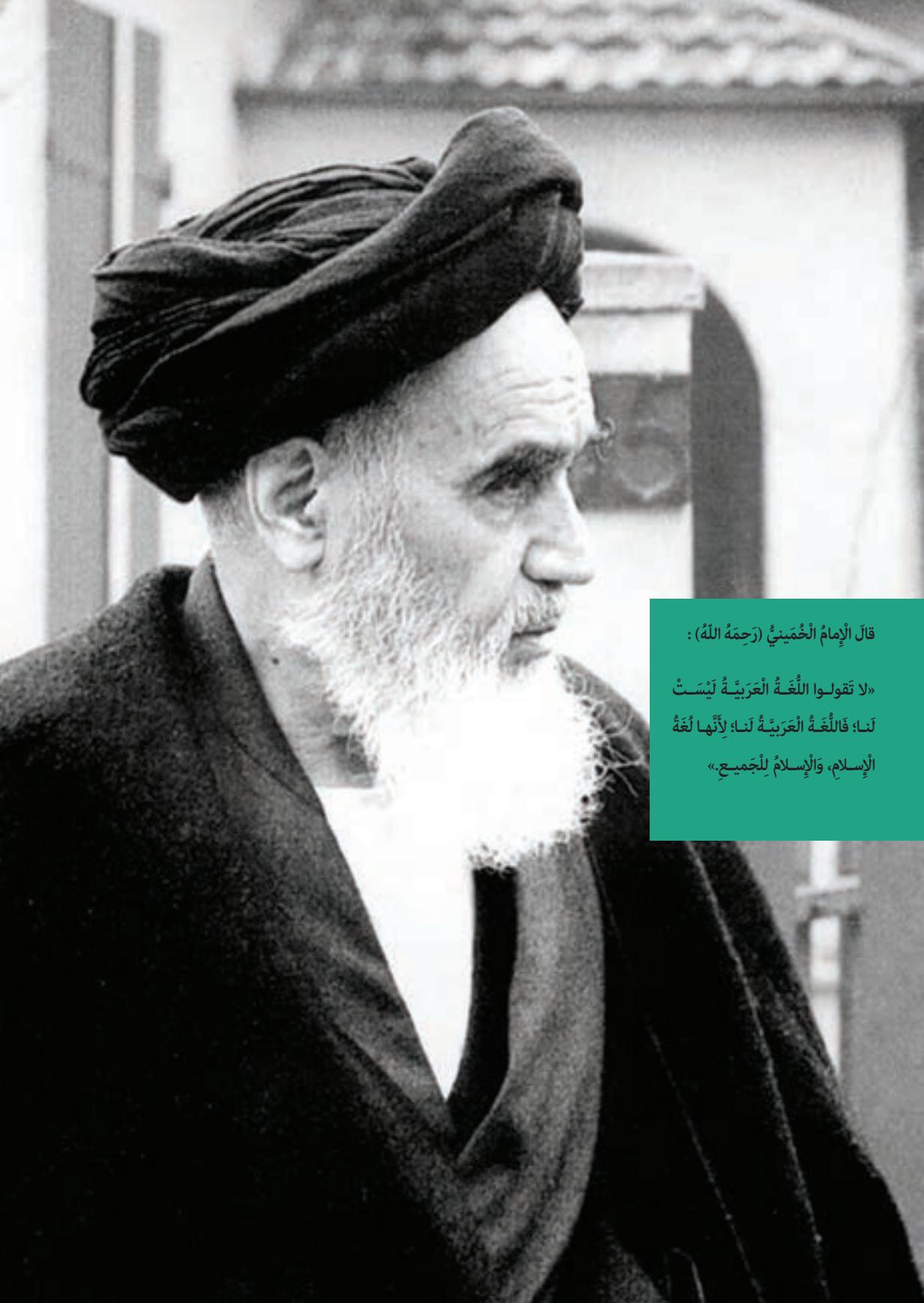
۱۳۹۵

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب:	عربی زبان قرآن (۱) - دوره دوم متوسطه - ۱۱۰۲۰۶
پدیدآورندۀ:	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف:	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف:	حبيب تقوايى، على جان بزگى، حسن حيدرى، سيدمحمد دلبرى، سيدمهدى سيف، عبدالله يزدانى و فاطمه يوسف نژاد (اعضای شوراي برنامه‌ریزى) عادل اشكوبس، محى الدين بهرام محمديان، على چraghi و ابازار عياچى (اعضای گروه تأليف) - سيداکير ميرجعفرى (ویراستار)
مدیریت آماده‌سازی هنری:	اداره كل نظارت بر نشر و توزيع مواد آموزشى
شناسه افزوده آماده‌سازی:	ليدا نيكروش (مدیر امور فني و چاپ) - مؤسسه نقطه گرافيك (طراحى گرافيك ، طراحى جلد و ففحه‌اري) - محمد مهدى ذبيحي فرد، مراد فتاحى (تصویرگر) - على نجمى، سيف الله بيك محمد دليوند، فاطمه بزشكى، سپيده ملك ايزدي، ناهيد خسام باشي (امور آماده‌سازى)
نشانی سازمان:	تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن: ۰۹۱۶۱-۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۰۹۶۶-۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹ ویگاه: www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir
ناشر:	شركت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ايران تهران: کيلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (دارويخش) تلفن: ۰۴۹۸۵۱۶-۵، دورنگار: ۰۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹
چايخانه:	شركت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ايران «سهامي خاص» چاپ اول ۱۳۹۵
سال انتشار و نوبت چاپ:	شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۴۹۹-۲

ISBN: 978-964-05-2499-2

A black and white portrait of Ayatollah Ruhollah Khomeini. He is shown from the chest up, wearing a dark turban and a dark, textured robe. He has a full, light-colored beard and is looking slightly to his right with a thoughtful expression.

قال الإمام الخميني (رحمه الله) :

«لا تقولوا اللغة العربية يئسست
لنا؛ فاللغة العربية لنا؛ لأنها لغة
الإسلام، والإسلام للجميع»

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع، بدون کسب مجوز ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

الفِهِرْس

الف	پيشگفتار
١	الدَّرْسُ الْأَوَّلُ
	ذاك هو الله + التَّعَارُف
١١	الدَّرْسُ الثَّانِي
	المَوَاعِظُ الْعَدْدِيَّةُ + الْأَعْدَادُ مِنْ واحِدٍ إِلَى مِائَةٍ + فِي مَطَارِ النَّجَفِ
٢٥	الدَّرْسُ الثَّالِثُ
	مَطَرُ السَّمَكِ + أَشْكَالُ الْأَفْعَالِ (١) + فِي قِسْمِ الْجَوَازَاتِ
٤١	الدَّرْسُ الرَّابِعُ
	التَّعَايشُ السُّلْمَيُّ + أَشْكَالُ الْأَفْعَالِ (٢) + فِي صَالَةِ التَّفْتِيشِ
٥٥	الدَّرْسُ الْخَامِسُ
	﴿هَذَا خَلْقُ اللَّهِ﴾ + الْجُمْلَةُ الْفُعُلَيَّةُ وَ الِإِسْمَيَّةُ + مَعَ سَاقِي سَيَارَةِ الْأَجْرَةِ
٧٦	الدَّرْسُ السَّادِسُ
	ذَوَالْقَرْبَنَى + الْفِعْلُ الْمُجَهُولُ + مَعَ مَسْؤُلِ اسْتِقبَالِ الْفُنْدُقِ
٨٧	الدَّرْسُ السَّابِعُ
	يَا مَنْ فِي الْبَحَارِ عَجَابِهُ + الْجَارُ وَ الْمُجَرُورُ وَ نُونُ الْوِقَايَةِ + مَعَ مُشَرِّفِ خَدَمَاتِ الْفُنْدُقِ
١٠٥	الدَّرْسُ الثَّامِنُ
	صِنَاعَةُ التَّلَمِيعِ فِي الْأَدَبِ الْفَارِسِيِّ + اسْمُ الْفَاعِلِ وَ اسْمُ الْمَفْعُولِ وَ اسْمُ الْمُبَايَعَةِ + شِرَاءُ شَرِيحةِ الْهَاتِفِ الْجَوَالِ
١٢١	الْمُعَجَّمُ

پیشگفتار

سخنی با دبیران، گروه‌های آموزشی، مدیران مدارس و اولیای دانشآموزان

شایسته است که دبیر عربی برای تدریس این کتاب:

۱. کتاب‌های عربی پایه‌های هفتم تا نهم را تدریس یا به دقت مطالعه کرده باشد؛
۲. دوره آموزشی توجیهی ضمن خدمت این کتاب را گذرانده باشد؛
۳. کتاب معلم و نرم‌افزار «بر فراز آسمان» ویژه آموزش معلمان را با دقّت کافی بررسی کرده باشد.

خدای را سپاسگزاریم که به ما توفیق داد تا با نگارش نخستین کتاب «عربی» ویژه پایه دهم رشته‌های غیر «ادبیات و علوم انسانی» به جوانان کشور عزیزان خدمتی فرهنگی ارائه کیم.

رویکرد برنامه درسی عربی بر اساس برنامه درسی ملی این است:
«پرورش مهارت‌های زبانی به منظور تقویت فهم قرآن و متون دینی و کمک به زبان و ادبیات فارسی»

شیوه تألیف کتاب‌های عربی هفتم تا دهم متن محوری است. انتظار می‌رود دانشآموز پایه دهم بتواند در پایان سال تحصیلی متون و عبارات ساده قرآنی را در حد ساختارهای خوانده شده، درست بخواند و معنای آنها را بفهمد و ترجمه کند. این کتاب با توجه به مصوّبات اسناد بالادستی «قانون اساسی»، «برنامه درسی ملی» و «راهنمای برنامه درسی» نوشته شده است. برنامه درسی ملی، مهم‌ترین سند تألیف کتب درسی است. راهنمای برنامه درسی عربی نیز نقشه راه تألیف تمام کتاب‌های درسی عربی است.

کلمات کتاب‌های عربی هفتم تا دهم، پرکاربردترین واژگان زبان عربی است که در قرآن، حدیث، روایات و زبان و ادبیات فارسی بسیار به کار رفته است. در این کتاب ۳۶۳ کلمه پرکاربرد به کار رفته و افزون بر آن نزدیک به ۸۵۰ واژه کتاب‌های عربی هفتم، هشتم و نهم نیز در کتاب دهم تکرار شده است؛ پس در واقع هدف، آموزش حدود ۱۲۰۰ واژه پرسبامد زبان عربی است. ۵۵۲ واژه از ۸۵۰ واژه سه کتاب دوره اول متوسطه کاربرد قرآنی داشتند.

در سه کتاب دوره دوم متوسطه نیز چنین خواهد شد.

هدف اصلی، فهم متن به ویژه فهم قرآن کریم و نیز متون دینی همانند احادیث، دعاها و متون ادب فارسی آمیخته با واژگان عربی است.

از آنجا که یکی از چهار مهارت زبانی «سخن گفتن» است و به استناد برنامه درسی ملی؛ مکالمات کوتاهی در کتاب گنجانده شده؛ مکالمه بستره مناسب برای آموزش هر زبانی است و کلاس درس را جذاب، شاداب، پرتحرّک و فعال می‌سازد؛ ولی هدف اصلی برنامه درسی عربی نیست.

مهنم ترین تأکیدات درباره شیوه تدریس و ارزشیابی کتاب:

(رعایت این تأکیدات در کنکور و مسابقات علمی، امتحان نوبت اول و دوم و کتاب‌های کمک آموزشی الزامی است. این نوشته به منزله بخشمنه رسمی است).

۱. کتاب عربی پایه دهم در هشت درس تنظیم شده است. هر درس را می‌توان در سه جلسه آموزشی تدریس کرد. این مقدار زمان در مجموع برای تدریس کل کتاب در طول سال کفايت می‌کند.
۲. دانش آموز پایه دهم تاکنون با این ساختارها آشنا شده است:

فعال‌های ماضی، مضارع، امر، نهی، نفی، مستقبل، معادل ماضی استمراری، ترکیب اضافی و وصفی برای ترجمه صفت مؤخر در ترکیب‌هایی مانند «أَخْوَنَ الصَّغِيرُ»، وزن و ریشه کلمات، اسم اشاره، کلمات پرسشی، و ساعت‌خوانی.

هدف از آموزش ترکیب وصفی و اضافی در عربی پایه نهم این است که دانش آموز بتواند ترکیب‌هایی مانند «أَخِي الْعَزِيز» را داخل جمله (نه بیرون از جمله) ترجمه کند.
وزن و ریشه کلمات، اسم اشاره، کلمات پرسشی، و ساعت‌خوانی.

در بخش وزن و حروف اصلی نیز با چند وزن معروف آشنا شده است.
در ساعت خوانی فقط ساعت کامل، ربع و نیم آموزش داده شده؛ مثلاً «چهار و بیست و پنج دقیقه» آموزش داده نشده است.

۳. درس اول دوره آموخته‌های پیشین است و در هفت درس دیگر نیز این مرور انجام شده است.
۴. در درس دوم عده‌ها آموزش داده می‌شود. در دوره اول متوسطه عده‌های اصلی و ترتیبی تا دوازده آموزش داده شده است. در این کتاب عده‌های اصلی از یک تا صد و عده‌های ترتیبی از یکم تا بیست آموزش داده خواهد شد. مباحث مطابقت عدد و محدود و ویژگی‌های محدود جزء اهداف آموزشی کتاب نیست.

۵. دانشآموزان در دوره اول متوسطه با فعل‌های مجرد و مزید در کتاب درسی آشنا شده‌اند و در تمرینات فقط با صرف فعل‌های ثلاثی مجرد صحیح و سالم رو به رو شده‌اند؛ اماً فعل‌های مزید، مهموز، مضاعف و محتل نیز در کتاب به کار رفته است؛ مانند آمن، ایستم، آتی، آجات، آخب، احترق، اشتَری، آصاب، آعطا، تَحرَّج، حاولَ، حَذَرَ، زادَ و ... هدف آموزشی درس سوم و چهارم این است که با استفاده از آموخته‌های سه سال اول با فعل‌هایی آشنا شوند که «ماضی سوم شخص مفرد» آنها بیش از سه حرف است. ذکر اصطلاحات ثلاثی مجرد و مزید و تشخیص ثلاثی مجرد و مزید و ذکر نوع باب و صیغه فعل از اهداف آموزشی نیست. **فعل‌های معتَل، مهموز، مضاعف و هر گونه فعلی که تغییرات پیچیدهٔ صرفی دارد از اهداف کتاب نیست؛ مثلاً در کتاب فعل «استفاده» به کار رفته و فعل استفعل نیز آموزش داده شده است؛ از فعل **استِفَدْ** سؤال طرح نمی‌شود؛ ولی اگر معنای **استَفَادَتْ** را در جمله بخواهیم، اشکالی ندارد؛ چون تغییراتی در مقایسه با **استَفَادَ** ندارد. در بخش واژه‌نامه در انتهای کتاب مضارع و مصدر فعل‌های ماضی ثلاثی مزید نوشته شده است تا دانشآموز کم این فعل‌ها را بشناسد؛ اماً مصدر فعل‌هایی مانند **دَلَّ**، سار، رَجَأ، رَضَيَ و ... چون قیاسی نیستند، نیامده‌اند.**

۶. در درس پنجم جملهٔ اسمیه و فعلیه تدریس می‌شود. هدف شناخت اجزای جملهٔ یعنی فعل، فاعل، مفعول به، مبتدا و خبر است؛ اماً قرار دادن **اعراب** کلمات هدف نیست. کتاب کاملاً حرکت‌گذاری شده است تا دانشآموز با خواندن متون و عبارات ذوق پیدا کند و به تدریج با **اعراب** کلمات آشنا شود.

۷. در درس ششم فعل مجھول تدریس می‌شود. هدف این است که دانشآموز جمله‌های دارای فعل مجھول را درست ممعنا کند؛ تبدیل جملهٔ دارای فعل معلوم به مجھول و بر عکس هدف نیست.

۸. در درس هفتم معانی حروف جر آموزش داده می‌شود. دانشآموز باید بتواند حروف جر و جار و مجرور را در جمله درست تشخیص داده و ترجمه کند.

۹. در درس هشتم مهمترین وزن‌های اسم‌های مشتق تدریس می‌شود. فقط شناخت نوع آنها و دانستن معنایشان مطلوب است. تشخیص جامد از مشتق و ساختن اسم مشتق از فعل ارائه شده هدف کتاب نیست.

۱۰. نیازی به ارائه جزوء مکمل قواعد به دانشآموز نیست. هرچه لازم بوده در کتاب آمده است یا در سال‌های بعد خواهد آمد.

۱۱. پژوهش‌های هر درس، نمایش، سرود، ترجمه تصویری و داستان‌نویسی، کار عملی در درس عربی محسوب می‌شود.

۱۲. تحلیل صرفی و اعراب، تعریب، تشکیل و اعراب گذاری از اهداف کتاب درسی نیست.

۱۳. آموزش فعل و ضمیر در کتاب‌های منوّسطه اول یومی‌سازی شده و بر اساس «من، تو، او، ما، شما، ایشان» است. سبک پیشین این گونه بود: «هَوَ، هُمَا، هُمْ، هِيَ، هُنَّ، أَنَّ، أَنْتُمَا، أَنْتُمْ، أَنْتُنَّ، أَنَّا، نَحْنُ». شیوه نوین در تدریس آزمایشی کاملاً موفق بود و دانش‌آموزان درس را بهتر آموختند.

۱۴. تبدیل «مذکر به مؤنث» یا «مخاطب به غیر مخاطب» یا «جمع به غیر جمع» و موارد مشابه از اهداف کتاب نیست.

۱۵. معنای کلمات در امتحان در جمله خواسته می‌شود.

۱۶. در بخش أنوار القرآن فقط معنای کلماتی مدد نظر است که به شکل «جای خالی»، «زیرخط‌دار» یا «دو گزینه‌ای» طراحی شده است. به عبارت دیگر معنای سایر کلمات، هدف نیست. ضمناً این بخش برای کار در منزل است و دبیر فقط در صورت داشتن وقت می‌تواند در کلاس کار کند؛ اما در هر حال در امتحان از آن سؤال طرح می‌شود.

۱۷. روحانی‌های دانش‌آموز و فعالیت‌های او در بخش مکالمه در طول سال نمره شفاهی دانش‌آموز را تشکیل می‌دهد.

۱۸. در کتاب جای کافی برای نوشتن ترجمه و حل تمرین در نظر گرفته شده است تا به دفتر تمرین نیازی نباشد.

۱۹. از طریق وبگاه دفتر تألیف می‌توان با نحوه تهیه کتاب معلم، نرم افزار بر فراز آسمان، بارم‌بندی و نمونه سؤال استاندارد آشنا شد. همچنین در شبکه ملی مدارس (رشد) اطلاعات سودمند بسیاری را می‌توان به دست آورد.

۲۰. از همکاران ارجمند درخواست داریم تا با رویکرد دفتر تألیف همگام شوند؛ زیرا دانش‌آموزان با این شیوه از دوره اول متوسطه به دوره دوم متوسطه آمده‌اند.

نشانی وبگاه گروه عربی: www.arabic-dept.talif.sch.ir

سخنی با دانش آموز

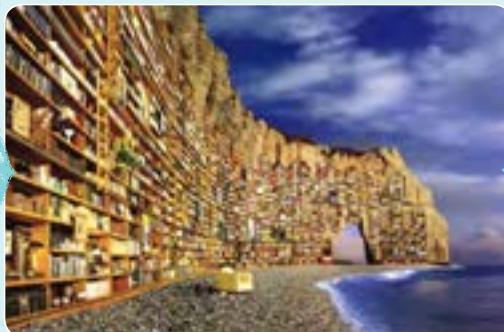
عربی را می‌آموزیم؛ زیرا زبان قرآن، حدیث و دعاست؛ زبان رسمی بسیاری از کشورهای مسلمان است؛ زبان و ادبیات فارسی با آن درآمیخته و برای فهم بهتر زبان فارسی آشنایی با زبان عربی لازم است؛ یکی از شش زبان رسمی سازمان ملل متحده است؛ زبانی کامل، پرمunta و قوی است؛ ادبیات آن غنی است و ...

این کتاب ادامه سه کتاب پیشین است. هر آنچه در سه سال گذشته آموخته‌اید در متون، عبارات و تمرین‌های این کتاب تکرار شده است. ترجمه متنون و عبارات کتاب بر عهده شماست و دیگر نقش راهنمای دارد. شما به راحتی می‌توانید متن را ترجمه کنید؛ به همین منظور در انتهای کتاب همه واژگان سه کتاب عربی دوره اول متوسطه در کنار واژگان جدید متن درس قرار داده شده است. استفاده از کتاب کار توصیه نمی‌شود. برای یادگیری هر زبانی باید بسیار تکرار و تمرین کرد. اگر می‌خواهید در درس عربی موفق‌تر باشید، پیش مطالعه کنید.

هدف این کتاب فهم متن است. اگر شما بتوانید متنون عربی را خوب بخوانید و درست بفهمید و ترجمه کنید، خود به خود می‌توانید از فارسی به عربی نیز ترجمه کنید و حتی سخن بگویید؛ از آیات و احادیث کتاب‌های درسی عربی می‌توانید در انشا و مقاله‌نویسی و به هنگام سخنرانی استفاده کنید.

«کتاب گویا» نیز برای پایه تحصیلی تهیه شده است تا بالتفکر درست متنون آشنا شوید.

ترجمه متنون و عبارات کتاب و حل تمرین‌ها در کلاس به صورت گروهی است.

الدُّرْسُ الْأَوَّلُ

﴿الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ﴾

﴿وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ﴾

آلأنعام : ١

به کتاب گویا گوش کنید، سپس در یک کار گروهی شعر زیر را ترجمه کنید. در پایان اشکالات ترجمه را از دیبرتان بپرسید. می‌توانید یک گروه تشکیل دهید و شعر را برای جلسه آینده به صورت سرود اجرا کنید.

مراجعةُ دروسِ الصَّفِّ السَّابِعِ وَ الثَّامِنِ وَ التَّاسِعِ

ذَاكَ هُوَ اللَّهُ

ذَاتِ الْغُصُونِ النَّضِرَةٍ^۱

وَ كَيْفَ صَارَتْ شَجَرَةٍ

يُخْرُجُ مِنْهَا الثَّمَرَةٍ

أُنْظُرْ لِتِلْكَ الشَّجَرَةِ

كَيْفَ نَمَتْ مِنْ حَبَّةٍ

فَابْحَثْ وَ قُلْ مَنْ ذَا الَّذِي

جَذَوْتُهَا مُسْتَحِرَةٍ

حَرَارَةٌ مُنَتَّشِرَةٌ

فِي الْجَوَّ مِثْلَ الشَّرَرَةِ

وَ انْظُرْ إِلَى الشَّمْسِ الَّتِي

فِيهَا ضِياءً وَ بِهَا

مَنْ ذَا الَّذِي أَوْجَدَهَا

۱- الشاعر: معروف الرضايي، شاعر عراقي من أهل كردي النسب وأم تركمانية، له آثار كثيرة في الشعر.

ذَلِكَ هُوَ اللَّهُ الَّذِي
ذُو حِكْمَةٍ بِالْعَلْيَةِ
أَنْعَمْهُ مُنْهَمِرَه
وَ قُدْرَهُ مُقْتَدِرَه

اُنْظُرْ إِلَى اللَّيْلِ فَمَنْ
وَزَانَهُ بِأَنْجُومِ
أَوْجَدَ فِيهِ قَمَرَه
گَالْدُرِ الْمُنْتَشِرَه

وَانْظُرْ إِلَى الْعَيْمِ فَمَنْ
أَنْزَلَ مِنْهُ مَطَرَه

به کتاب گویا گوش کنید و کلمات جدید متن را در کلاس با هم تکرار کنید.

مُنْهَمِرَه: ریزان

نَضِرَه: تر و تازه

نَمَثُ: رشد کرد «مؤنث»

يُخْرِجُ: در می آورد

ذَات: دارای

ذَلِكَ: آن

زَانَ: زینت داد

شَرَرَه: اخْرَ (پاره آتش)

ضِياء: روشنایی

غُصُون: شاخه‌ها «مفرد: غُصْن»

عَيْمُ: ابر

قُلْ: بگو

مُسْتَعِرَه: فروزان

أَنْزَلَ: نازل کرد

أَنْعَمْ: نعمت‌ها

أَوْجَدَ: پدید آورد

بِالْعَغْ: کامل

جَذْوَهَ: پاره آتش

جَهَّزَ: مجهز کرد

دُرَرَ: مرواریدها (مفرد: دُرَّ)

ذَا: این ← هُذا

«مَنْ ذَا: این کیست؟»

در گروه‌های دو نفره شبیه گفت و گوی زیر را در کلاس اجرا کنید.

حوارات (التعارف) في مطار النجف الأشرف

أَحَدُ الْمُوَظَّفِينَ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ

زائرٌ مَرْقَدِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ

وَعَلَيْكُمُ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ.

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ.

صَبَاحُ النُّورِ وَالسُّرورِ.

صَبَاحُ الْحَيْرِ يَا أَخِي.

أَنَا بِخَيْرٍ، وَكَيْفَ أَنْتَ؟

كَيْفَ حَالُكَ؟

عَفْوًا، مِنْ أَينَ أَنْتَ؟

بِخَيْرٍ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ.

مَا اسْمُكَ الْكَرِيمُ؟

أَنَا مِنَ الْجُمُهُورِيَّةِ الْإِسْلَامِيَّةِ الْإِيْرَانِيَّةِ.

إِسْمِي عَبْدُ الرَّحْمَانِ.

إِسْمِي حُسَيْنٌ وَمَا اسْمُكَ الْكَرِيمُ؟

لَا؛ مَعَ الْأَسْفِ. لِكِتَابِي أَحِبُّ أَنْ أَسْافِرَ.

هَلْ سَافَرْتَ إِلَى إِيْرَانَ حَتَّى الْآنَ؟

إِنْ شَاءَ اللَّهُ؛ إِلَى الْلَّقَاءِ؛ مَعَ السَّلَامَةِ.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ تُسَافِرْ إِلَى إِيْرَانَ!

فِي أَمَانِ اللَّهِ وَحْفَظِهِ، يَا حَبِيبِي.

فِي أَمَانِ اللَّهِ.

تمرینات درس را به صورت گروهی در کلاس حل کنید و اشکالات خود را در پایان از دبیرستان بپرسید.

التَّمَارِين

الْتَّمْرِينُ الْأُولُ: كُمْلٌ تَرْجِمَةُ الْآيَاتِ وَالْحَدِيثَيْنِ.

۱- ﴿وَاجْعَلْ لِي لِسانَ صِدِّيقٍ فِي الْآخِرَةِ﴾ آللشَّعَرَاءُ : ۸۴

و برای من یاد نیکو در

۲- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَمْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾ الصَّافَ : ۲

ای کسانی که ایمان آورده‌اید،

۳- ﴿وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنَّمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾ الْمُؤْمِنُونَ : ۵۱

و کار نیکو

۴- ﴿رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ الْأَعْرَافُ : ۴۷

پروردگارا،

۵- «لَا تَنْظُرُوا إِلَى كَثْرَةِ صَلَاتِهِمْ وَصَوْمِهِمْ وَكَثْرَةِ الْحَجَّ... وَلَكِنْ انْظُرُوا إِلَى صِدِّيقِ الْحَدِيثِ وَأَدَاءِ الْأَمَانَةِ.» رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

به بسیاری نماشان و بسیاری حجشان

۶- «إِرَحْمْ مَنْ فِي الْأَرْضِ يَرْحَمْكَ مَنْ فِي السَّمَاءِ.» رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

به کسی که در زمین است

آلَّا تَمْرِينُ الثَّانِي: إِقْرَأُ الْأَحَادِيثَ التَّالِيَةَ، ثُمَّ عَيْنْ تَرْجِمَتَهَا الصَّحِيقَةَ.

۱- «إِعْمَلْ لِدُنْيَاكَ كَأَنَّكَ تَعِيشُ أَبْدًا وَ اعْمَلْ لِآخِرَتِكَ كَأَنَّكَ تَمُوتُ غَدًّا.» رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

برای (دنیا[□]) چنان کار کن گویی همیشه (زندگی می کنی[□] لذت می برد[□]) و برای آخرت چنان کار کن گویی (فردا می میری[□] نزدیک است بمیری[□]).

۲- «أُنْظُرْ إِلَى مَا قَالَ وَ لَا تَنْظُرْ إِلَى مَنْ قَالَ.» أمير المؤمنین علی علیہ السلام

به آنچه گفته است (بنگر[□] می نگرم[□]) و به آن که گفته است (زنگر[□] نمی نگرم[□]).

۳- «إِذَا مَلَكَ الْأَرَادِلُ هَلَكَ الْأَفَاضِلُ.» أمير المؤمنین علی علیہ السلام

هرگاه فرومایگان (به فرمانروایی رسیدند[□] مالک قدرت شدند[□])؛ شایستگان هلاک شدند.

۴- «مَنْ زَرَعَ الْعُدُوانَ حَصَدَ الْخُسْرَانَ.» أمير المؤمنین علی علیہ السلام

هرکس (دشمنی[□] دوستی[□]) کاشت؛ (زیان[□] سود[□]) درو کرد.

۵- «الْكَلَامُ گَالَدَوَاءِ؛ قَلِيلُهُ يَنْفَعُ وَ كَثِيرُهُ قَاتِلٌ.» أمير المؤمنین علی علیہ السلام

سخن مانند داروست. اندکش (سود می رساند[□] شفا می دهد[□]) و بسیارش گشnde است.

الْتَّمْرِينُ الْثَالِثُ: تَرْجِمُ الْآيَاتِ وَالْأَحَادِيثَ التَّالِيَةَ، ثُمَّ عِنِّ الْمَاضِي وَالْمُضَارِعِ وَالْأَمْرِ وَالنَّهْيِ.

١- ﴿... وَ مَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَ لِكِنْ كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ...﴾ الْأَنْجَلِي : ٣٣

٢- ﴿... وَ لَا تَقْتُلُوا أَنفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ...﴾ الْأَنْسَاءُ : ٢٩

٣- ﴿... لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابِ وَاحِدٍ وَ ادْخُلُوا مِنْ أَبْوَابِ مُتَفَرِّقَةٍ ...﴾ يُوسُفُ : ٦٧

٤- اطْلُبُوا الْعِلْمَ وَ لَوْ بِالصَّبَرِ فَإِنَّ طَلَبَ الْعِلْمِ فَرِيشَةٌ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٥- إِذَا قَدَرْتَ عَلَى عَدُوكَ؛ فَاجْعَلِ الْعَفْوَ عَنْهُ شُكْرًا لِلْقُدْرَةِ عَلَيْهِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

٦- قَوْلُ (لَا أَعْلَمُ) نِصْفُ الْعِلْمِ. أمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ

الْتَّمْرِينُ الرَّابِعُ: تَرْجِمُ هَذِهِ الْأَفْعَالِ، وَ اكْتُبْ نَوْعَهَا.

.....	لا تَكْتُبْ:	أُكْتُبْ:
.....	لا يَكْتُبْنَ:	أُكْتُبُوا:
.....	سَوْفَ نَكْتُبُ:	سَأَكْتُبُ:
.....	كَانُوا يَكْتُبُونَ:	مَا كَتَبْنَمْ:

الْتَّمْرِينُ الْخَامِسُ: أَكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً حَسَبَ الْمَعْنَى.

- ١— الْأَعْدَادُ الْأَصْلِيَّةُ هِيَ: وَاحِدٌ / أَرْبَعَةٌ / سِتَّةٌ / ثَمَانِيَّةٌ / عَشَرَةٌ / إِثْنَا عَشَرَ
- ٢— الْأَعْدَادُ التَّرْتِيبيَّةُ هِيَ: الْأَوَّلُ / الْثَّالِثُ / الْخَامِسُ / الْثَّانِي عَشَرُ / الْعَاشرُ / الْسَّابِعُ /
- ٣— أَيَّامُ الْأَسْبُوعِ سَبَعَةٌ وَ هِيَ: يَوْمُ السَّبْتِ وَ الْأُولُ وَ الْثَّانِي وَ وَ الْجُمُعَةِ.
- ٤— فُصُولُ السَّنَةِ أَرْبَعَةٌ وَ هِيَ: فَصْلُ الرَّبيعِ وَ الْخَرِيفِ وَ
- ٥— نَأْكُلُ الْفَطُورَ فِي الصَّبَاحِ وَ فِي الظَّهَرِ وَ فِي اللَّيلِ.
- ٦— لَوْنُ الْغُرَابِ ، وَ لَوْنُ السَّحَابِ وَ لَوْنُ الْبَحْرِ ، وَ لَوْنُ الْمَوْزِ ، وَ لَوْنُ الرُّمَانِ ، وَ لَوْنُ الشَّجَرِ .

الْتَّمْرِينُ السَّادِسُ: ضَعْ فِي الدَّائِرَةِ الْعَدَدَ الْمُنَاسِبَ. «كَلِمَةً وَاحِدَةً زَانَةً».

- ١— الْشَّرَرَةُ ○ مِنَ الْأَحْجَارِ الْجَمِيلَةِ الْغَالِيَّةِ ذَاتِ الْلَّوْنِ الْأَبْيَضِ.
- ٢— الْشَّمْسُ ○ جَذَوْنُهَا مُسْتَعِرَّةً، فِيهَا ضِياءً وَ بِهَا حَرَارَةً مُنْتَشِرَةً.
- ٣— الْقَمَرُ ○ كَوَكْبٌ يَدْوِرُ حَوْلَ الْأَرْضِ؛ ضِياؤُهُ مِنَ الشَّمْسِ.
- ٤— الْأَنْعُمُ ○ بُخَارٌ مُتَرَاكِمٌ فِي السَّمَاءِ يَنْزِلُ مِنْهُ الْمَطَرُ.
- ٥— الْعَيْمُ ○ مِنَ الْمَلَائِسِ النِّسَائِيَّةِ ذَاتِ الْأَلْوَانِ الْمُخْتَلِفَةِ.
- ٦— الْفُسْتَانُ ○ قِطْعَةٌ مِنَ النَّارِ.
- ٧— الْدُّرَرُ ○

الْتَّمْرِينُ السَّابِعُ: ضَعْ هَذِهِ الْجُمَلَ وَ التَّرَاكِيبَ فِي مَكَانِهَا الْمُنَاسِبِ، ثُمَّ تَرْجِمْهَا.

هُوَلَاءِ فَائِزَاتُ /هَذَانِ الدَّلِيلَانِ /تَلَكَ الْبَطْارِيَّةُ /أُولَئِكَ الصَّالِحُونَ /هُوَلَاءِ أَصْدِقَاءُ /هَاتَانِ الرُّجَاجَتَانِ

جمع مكسر	جمع مؤنث سالم	جمع مذكر سالم	مثنى مؤنث	مثنى مذكر	مفرد مؤنث
.....
.....

الْتَّمْرِينُ الثَّامِنُ: أَكْتُبْ وَزَنَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَّةِ وَ حُرُوفَهَا الْأَصْلِيَّةَ.

١— نَاصِر، مَنْصُور، أَنْصَارٌ :

٢— أَخْمَد، مُحَمَّد، حَمِيدٌ :

٣— صَبَّار، صَبُور، صَابِرٌ :

٤— مِفْتَاح، إِفْتَاح، فَاتِحَةٌ :

الْتَّمْرِينُ التَّاسِعُ: ضَعِ الْمُتَرَادِفَاتِ وَ الْمُتَضَادَاتِ فِي مَكَانِهَا الْمُنَاسِبِ. ≠ =

ضِيَاءُ /نَامَ /نَاجِحٌ /مَسْرُورٌ /قَرِيبٌ /جَمِيلٌ /نِهَايَةٌ /يَمِينٌ /غَالِيَّةٌ /شِرَاءٌ /مَسْمُوحٌ /مُحِيدٌ

حَزِينٌ	يَسَارٌ	رَاسِبٌ	رَخِيْصَةٌ
مُجْتَهِدٌ	بَعِيدٌ	بِدَائِيَّةٌ	بَيْعٌ
مَمْنُوعٌ	نُورٌ	قَبِيجٌ	رَقَدٌ

الْتَّمْرِينُ الْعَاشِرُ: أَرْسِمْ عَقَارِبَ السَّاعَاتِ.

الْتَّاسِعَةُ إِلَّا رُبْعًا

الثَّامِنَةُ وَ النُّصْفُ

الْخَامِسَةُ وَ الرُّبْعُ

الْبَحْثُ الْعِلْمِيُّ

ابحث في الإنِتِرِنِتِ أو المَكْتَبَةِ عن نَصٍّ قَصِيرٍ أو جُمِيلٍ بِاللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ حَوْلَ عَظَمَةِ مَخْلوقَاتِ اللَّهِ، ثُمَّ تَرِجمُهُ إِلَى الْفَارِسِيَّةِ مُسْتَعِينًا بِمُعَجَّمِ عَرَبِيٍّ - فَارِسِيٌّ.

جبال كَبِيرَكوه في مَدِينَةِ بَدَرَةِ بِمُحَافَظَةِ إِيلَام

﴿ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بِاطِلًا ﴾

آل عمران: ۱۹۱

آلَدْرُسُ الثَّانِي

قالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ :

تَفَكَّرُ سَاعَةٍ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةٍ سَبْعِينَ سَنَةً.

به کتاب گویا گوش کنید، سپس در یک کار گروهی سخنان حکیمانه زیر را ترجمه کنید. در پایان اشکالات ترجمه را از دبیرستان بپرسید.

الْمَوَاعِظُ الْعَدَدِيَّةُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ

الْظُّلْمُ ثَلَاثَةٌ: ظُلْمٌ لَا يَعْفُرُهُ اللَّهُ، وَ ظُلْمٌ يَعْفُرُهُ، وَ ظُلْمٌ لَا يَتَرُكُهُ. فَأَمَّا الظُّلْمُ الَّذِي لَا يَعْفُرُهُ اللَّهُ فَالشَّرُكُ. قَالَ اللَّهُ: إِنَّ الشَّرُكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ وَ أَمَّا الظُّلْمُ الَّذِي يَعْفُرُهُ اللَّهُ، فَظُلْمُ الْعِبَادِ أَنْفُسُهُمْ فِي مَا بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ رَبِّهِمْ، وَ أَمَّا الظُّلْمُ الَّذِي لَا يَتَرُكُهُ اللَّهُ، فَظُلْمُ الْعِبَادِ بَعْضُهُمْ بَعْضًا.

سَبْعُ يَجْرِي لِلْعَبْدِ أَجْرُهُنَّ وَ هُوَ فِي قَبْرِهِ بَعْدَ مَوْتِهِ: مَنْ عَلِمَ عِلْمًا، أَوْ أَجْرَى نَهْرًا، أَوْ حَفَرَ بَئْرًا، أَوْ عَرَسَ نَحْلًا، أَوْ بَنَى مَسْجِدًا، أَوْ وَرَثَ مُصْحَفًا، أَوْ تَرَكَ وَلَدًا يَسْتَغْفِرُ لَهُ بَعْدَ مَوْتِهِ.

جَعَلَ اللَّهُ الرَّحْمَةَ مِئَةً جُزُءٍ، فَأَمْسَكَ عِنْدَهُ تِسْعَةً وَ تِسْعِينَ جُزْعًا وَ أَنْزَلَ فِي الْأَرْضِ جُزْعًا وَاحِدًا، فَمِنْ ذَلِكَ الْجُزُءِ يَتَرَاحَمُ الْخَلْقُ.

إِنَّ طَعَامَ الْوَاحِدِ يَكْفِي لِلْإِثْنَيْنِ، وَ طَعَامَ الْإِثْنَيْنِ يَكْفِي الْثَّلَاثَةَ وَ الْأَرْبَعَةَ، كُلُوا جَمِيعًا وَ لَا تَفَرَّقُوا، فَإِنَّ الْبَرَكَةَ مَعَ الْجَمَاعَةِ.

إِثْنَانِ خَيْرٌ مِنْ وَاحِدٍ وَ ثَلَاثَةٌ خَيْرٌ مِنْ اثْنَيْنِ وَ أَرْبَعَةٌ خَيْرٌ مِنْ ثَلَاثَةٍ؛ فَعَلَيْكُمْ بِالْجَمَاعَةِ.

مَنْ أَخْلَصَ لِلَّهِ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا، ظَهَرَتْ يَنَابِيعُ الْحِكْمَةِ مِنْ قَلْبِهِ عَلَى لِسَانِهِ.
أَرْبَعَةُ قَلِيلُهَا كَثِيرٌ: الْفَقْرُ وَ الْوَجْعُ وَ الْعَدَاوَةُ وَ التَّارُ.

الْعِبَادَةُ عَشَرَةً أَجْزَاءٍ تِسْعَةً أَجْزَاءٍ فِي طَلَبِ الْحَلَالِ.

إِذَا كَانَ اثْنَانِ يَتَنَاجِيَانِ فَلَا تَدْخُلْ بَيْنَهُمَا.

به کتاب گویا گوش کنید و کلمات جدید متن را در کلاس با هم تکرار کنید.

يَجْرِي: جاری است

يَسْتَغْفِرُ: آمرزش می خواهد

يَكْفِي: بس است

يَنَابِيعُ: جوی های پر آب، چشمه ها

غَرَسَ: کاشت

كُلُوا: بخورید

لَا تَنْقَرُقُوا: پراکنده نشوید

وَرَثَ: به ارث گذاشت

يَتَرَاحَمُ: به هم مهربانی می کنند

يَتَنَاجِي: با هم راز می گویند

أَجْرَى: جاری کرد

أَخْصَ: مُخلص شد

أَمْسَكَ: به دست گرفت و نگه داشت

بعْض ... بَعْضًاً: یکدیگر

بَنَى: ساخت

عَلَمَ: یاد داد

✓ ✗

عَيْنِ الصَّحِيحَ وَالْخَطَأَ حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ.

١- يَجْرِي أَجْرٌ حَفْرِ الْبَئْرِ لِلْعَبْدِ وَ هُوَ فِي قَبْرٍ بَعْدَ مَوْتِهِ.

٢- أَنْزَلَ اللَّهُ تِسْعَةً وَ تِسْعِينَ جُزْءًا مِنَ الرَّحْمَةِ لِلْخَلْقِ.

٣- يَجْرِي أَجْرٌ اسْتِغْفارِ الْوَلَدِ لِلْوَالِدِينِ بَعْدَ مَوْتِهِما.

٤- إِنَّ طَعَامَ الِائْتَيْنِ لَا يَكُفِي التَّلَاثَةَ.

٥- يَغْفِرُ اللَّهُ الشُّرَكَ لِأَنَّهُ ظُلْمٌ صَغِيرٌ.

اعلَمُوا

الْأَعْدَادُ مِنْ واحِدٍ إِلَى مِئَةٍ

الْعُقُودُ	الْأَعْدَادُ التَّرْتِيِّيَّةُ (الْأَوَّلُ إِلَى الْعِشْرِينَ)	الْأَعْدَادُ الْأَصْلِيَّةُ (واحِدٌ إِلَى عِشْرِينَ)
	الْأَحَادِيَّ عَشَرَ ١١	الْأَوَّلُ ١
عِشْرُونَ ٢٠	الثَّانِيَّ عَشَرَ ١٢	الثَّانِيٌّ ٢
ثَلَاثُونَ ٣٠	الثَّالِثُّ عَشَرَ ١٣	الثَّالِثُ ٣
أَرْبَعُونَ ٤٠	الرَّابِعَ عَشَرَ ١٤	الرَّابِعُ ٤
خَمْسُونَ ٥٠	الْخَامِسُ عَشَرَ ١٥	خَمْسَةٌ عَشَرَ ٥
سِتُّونَ ٦٠	السَّادِسُ عَشَرَ ١٦	سِتَّةٌ عَشَرَ ٦
سَبْعُونَ ٧٠	السَّابِعُ عَشَرَ ١٧	سَبْعَةٌ عَشَرَ ٧
ثَمَانُونَ ٨٠	الثَّامِنُ عَشَرَ ١٨	ثَمَانِيَّةٌ عَشَرَ ٨
تِسْعُونَ ٩٠	النَّاسِعُ عَشَرَ ١٩	تِسْعَةٌ عَشَرَ ٩
	الْعَاشرُ ١٠	عِشْرُونَ ١٠

- ۱- به کلمات «رِجَالٌ» و «كَوْكَبٌ» در «خَمْسَةُ رِجَالٍ» و «أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا» معدود گفته می شود.
- ۲- گاهی عدهای ثالثه تا عشره بدون «ة» می آیند؛ مثال: ثالث و ثالثه؛ أربع و أربعه.
- ۳- «مِئَةٌ» به معنای «صد» به صورت «مِائَةٌ» نیز نوشته می شود.
- ۴- عقود از بیست تا نود با «ون» و «ین» می آید؛ مثال: أربعون و أربعین.

إِخْتِبِرْ نَفْسَكَ: تَرْجِمْ إِلَى الْفَارِسِيَّةِ.

١٤٢: ﴿ثَلَاثَيْنَ لَيْلَةً﴾ الْأَعْرَافُ:

١٠٤: ﴿سَبْعِينَ رَجُلًا﴾ الْأَعْرَافُ:

٣٠: ﴿عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ﴾ الْمُدَّنُ:

٤٤: ﴿سَبْعَةُ أَبْوَابٍ﴾ الْحِجْرُ:

٦٥: ﴿عِشْرُونَ صَابِرُونَ﴾ الْأَنْفَالُ:

٤: ﴿سِتِّينَ مِسْكِينًا﴾ الْمُجَادَلَةُ:

٣٨: ﴿سِتَّةُ أَيَّامٍ﴾ ق:

٢٧: ﴿رَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ﴾ الْمُؤْمِنُونَ:

٢٦١: ﴿مِئَةُ حَبَّةٍ﴾ الْبَقَرَةُ:

٨٩: ﴿إِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَاكِينَ﴾ الْمَائِدَةُ:

فَنُ التَّرْجِمَةِ

گاهی حرف اضافه معنای فعل را تغییر می‌دهد؛ مثال:

«قام: ایستاد» و «قام بـ: اقدام کرد، پرداخت»

«جاء، آتی: آمد» و «جاء بـ، آتی بـ: آورد»

يَدْخُلُ الْأَسْتَادُ فِي الصَّفَقِ فَيَقُولُ الطُّلَابُ احْتِرَامًا لَهُ.

استاد وارد کلاس می‌شود و دانشجویان به احترامش **بر می‌خیزند**.

قَامَ جَدِّيٌّ بِتَوْزِيعِ الْهَدَايَا عَلَى الْبَنَاتِ وَالْبَنِينَ فِي الْحَفَلَةِ.

پدربرزگم در جشن، به پخش هدیه‌ها میان دختران و پسران **پرداخت**.

جَاءَ أَخِي الْمُضِيَافِ بِالطَّعَامِ لِضَيْوِفِنَا الْأَعِزَاءِ.

برادر میهمان نوازم برای میهمانان گرامیمان خوراک **آورد**.

إِخْتَبَرْ نَفْسَكَ: تَرَجِّمْ إِلَى الْفَارِسِيَّةِ. نُورُ السَّمَاءِ ☺

۱- ﴿فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا أَفْتُلُوا أَبْنَاءَ الَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ﴾ غافر: ۲۵

۲- ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءُوهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ﴾ آل‌روم: ۴۷

۳- ﴿مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهُ يَأْتِي كُمْ بِضِيَاءٍ أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ القصص: ۷۱

۴- ﴿وَجَاءَ إِخْوَةً يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ﴾ يوسف: ۵۸

۵- ﴿قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَى﴾ الأنعام: ۹۱

در گروههای دو نفره شبیه گفت و گوی زیر را در کلاس اجرا کنید.

حواراث (في مطارِ التَّجْفِ الأَشْرَفِ)

سائِحٌ مِنَ الْكُوَيْتِ	سائِحٌ مِنْ إِيرَانَ
وَ عَلَيْكُمُ السَّلَامُ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ.	السَّلَامُ عَلَيْكُمْ.
مَسَاءُ النُّورِ يَا عَزِيزِي.	مَسَاءُ الْخَيْرِ يَا حَبِيبِي.
لَا، أَنَا مِنَ الْكُوَيْتِ، أَأَنْتَ مِنْ بَاكِستان؟	هَلْ حَضَرْتَكَ مِنَ الْعَرَاقِ؟
جِئْتُ لِلْمَرَّةِ الْأُولَى؛ وَ كَمْ مَرَّةً جِئْتَ أَنْتَ؟	لَا، أَنَا إِيرَانِيُّ. كَمْ مَرَّةً جِئْتُ لِلرِّيَارَةِ؟
كَمْ عُمْرُكَ؟	أَنَا جِئْتُ لِلْمَرَّةِ الثَّانِيَةِ.
مِنْ أَيِّ مَدِينَةٍ أَنْتَ؟	عُمْرِي سِتَّةَ عَشَرَ عَامًا.
ما أَجْمَلَ غَابَاتِ مازنَدَرانَ وَ طَبَيْعَتِهَا!	أَنَا مِنْ مَدِينَةِ جُويَّارَ فِي مُحَافَظَةِ مازنَدَرانَ.
نَعَمْ؛ ذَهَبْتُ لِزِيَارَةِ الْإِمَامِ الرَّضا، ثَامِنِ أَئِمَّتِنَا عَلَيْهِ السَّلَامُ.	هَلْ ذَهَبْتَ إِلَى إِيرَانَ مِنْ قَبْلِ؟!
إِنَّ إِيرَانَ بِلَادُ جَمِيلَةٍ جِدًّا وَ الشَّعْبُ الإِيرَانِيُّ شَعْبٌ مِضِيَافٌ.	كَيْفَ وَجَدْتَ إِيرَانَ؟

الْتَّمَرِينُ الْأَوَّلُ

الْتَّمَرِينُ الْأَوَّلُ: اقْرَا الْآيَاتِ التَّالِيَّةَ، ثُمَّ تَرْجِمْهَا.

١- ﴿... سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ ... وَيَقُولُونَ سَعْةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ ...﴾ الْكَهْفُ: ٢٢

٢- ﴿إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ...﴾ يُوسُفُ: ٤

٣- ﴿إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعَوْنَ نَعْجَةً وَلَيَ نَعْجَةٌ وَاحِدَةٌ...﴾ ص: ٢٣

٤- ﴿قَالَ اللَّهُ لَا تَتَخَذُوا إِلَهَيْنِ اثْنَيْنِ إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ﴾ الْتَّحْلِيلُ: ٥١

٥- ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا...﴾ الْأَنْعَامُ: ١٦٠

الْتَّمَرِينُ الثَّانِي: أَجِبْ عَنِ الْعَمَلِيَّاتِ الْحِسَابِيَّةِ التَّالِيَّةِ.

+ زائد) (- ناقص) (: تقسيم على) (× ضرب في)

$$10 \times 3 = 30$$

١- عَشَرَةٌ في ثَلَاثَةٍ يُساوي ثَلَاثِينَ.

٢- تِسْعَوْنَ ناقِصٌ عَشَرَةٌ يُساوي ثَمانِينَ.

٣- مِئَةٌ تقسيم على خمسة يُساوي عِشرِينَ.

٤- سِتَّةٌ في أحَدَ عَشَرَ يُساوي سِتَّةٌ وَسِتِّينَ.

٥- خَمْسَةٌ وَسَبْعَوْنَ زائداً خَمْسَةٌ وَعِشرِينَ يُساوي مِئةً.

٦- إِثْنَانِ وَثَمَانُونَ تقسيم على اثنين يُساوي واحداً وَأَربعَينَ.

الَّتَّمْرِينُ الْثَالِثُ: أَكْتُبُ فِي الْفَرَاغِ عَدْدًا تَرْتِيبِيًّا مُنَاسِبًاً.

- ١- الْيَوْمُ الـ مِنْ أَيَّامِ الْأَسْبُوعِ يَوْمُ الْأَحَدِ.
- ٢- الْيَوْمُ الـ مِنْ أَيَّامِ الْأَسْبُوعِ يَوْمُ الْخَمِيسِ.
- ٣- الْفَصْلُ الرَّابِعُ فِي السَّنَةِ الإِيرَانِيَّةِ فَصْلُ الـ
- ٤- الْفَصْلُ الـ فِي السَّنَةِ الإِيرَانِيَّةِ فَصْلُ الْخَرِيفِ.
- ٥- يَأْخُذُ الْفَائِزُ الْأَوَّلُ جَائِزَةً ذَهَبِيًّا وَ الْفَائِزُ الـ جَائِزَةً فِضْيَّةً.

الَّتَّمْرِينُ الرَّابِعُ: أَكْتُبُ فِي الْفَرَاغَاتِ أَعْدَادًا مُنَاسِبَةً.

مِنْ واحِدٍ إِلَى ثَلَاثَةٍ				
	أَرْبَعَةٌ	ثَلَاثَةٌ		واحِدٌ
عَشَرَةٌ	تِسْعَةٌ		سَبَعَةٌ	
	أَرْبَعَةَ عَشَرَ	ثَلَاثَةَ عَشَرَ		أَحَدَعَشَرَ
عِشْرُونَ		ثَمَانِيَةَ عَشَرَ	سَبَعَةَ عَشَرَ	
	أَرْبَعَةُ وَ عِشْرُونَ		إِثْنَانِ وَ عِشْرُونَ	واحِدُّ وَ عِشْرُونَ
ثَلَاثُونَ	تِسْعَةُ وَ عِشْرُونَ	ثَمَانِيَةُ وَ عِشْرُونَ		سِتَّةُ وَ عِشْرُونَ

الْعُقُودُ

خَمْسُونَ	أَرْبَعُونَ		عِشْرُونَ
	ثَمَانُونَ	سَبْعُونَ	

الْتَّمْرِينُ الْخَامِسُ: ضع في الفراغ عدداً متناسباً من الأعداد التالية. «كِلْمَاتٍ زَايِدَتَانِ».

عَشْرَةً / مِنْتَهِيَةً / خَمْسُ / عِشْرِينَ / خَمْسِينَ / ثَلَاثَةً / وَاحِدٌ

١- **وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةً إِلَّا عَامًا** ← (٩٥٠)

العنكبوت: ١٤

٢- **وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى أَلْفٍ أُوْيَزِيدُونَ** ← (+١٠٠٠٠)

آصافات: ١٤٧
رسول الله ﷺ

٣- **فَقَيْهُ أَشَدُ عَلَى الشَّيْطَانِ مِنْ أَلْفٍ عَابِدٍ.**

٤- **الصَّابِرُ صَبْرٌ عِنْدَ الْمُصِيبَةِ، وَصَبْرٌ عَلَى الطَّاعَةِ وَصَبْرٌ عَنِ الْمُعْصِيَةِ.**

رسول الله ﷺ

٥- **عَلَامَاتُ الْمُؤْمِنِ الْوَرْعُ فِي الْحَلْوَةِ، وَالصَّدَقَةُ فِي الْقِلَّةِ وَالصَّابِرُ عِنْدَ الْمُصِيبَةِ،**

وَالْحَلْمُ عِنْدَ الْغَضَبِ وَالصَّدْقُ عِنْدَ الْخُوفِ.

الْتَّمْرِينُ السَّادِسُ: ضع في الفراغ الضمير المناسب، ثم ترجم الجمل.

أنا / أنت ، أنت / هو ، هي نحن / أنتم ، أنتن ، أنتما / هم ، هن ، هما

سَيَمْضِي	لا أَنْسِي	ما وَضَعُوا
سَوْفَ يَقُومُ	سَتَنْزِلُونَ	لَا يَصْرُخُونَ
ما وَقَعَتْ	وَصَلْتُنَّ	كَانَتَا تَنْصَحَانِ
كَانُوا يَقْذِفُونَ	لَا تَكْتُمْ	إِكْشِفُوا ..
طَلَبَتْ	عَطَرَتْ	ما عَلِمْنَا ..
لَا تَطْرُدُوا	لَا تَنْدَمْنَ	تَطْبَعِينَ ..

الْتَّمْرِينُ السَّابِعُ: تَرْجِمُ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَّةَ. هَلْ تَعْلَمُ أَنَّ ...

- ١— ... أَكْبَرَ عَنْكِبُوتٍ، تَعِيشُ فِي الْبَرازِيلِ وَ وزْنُهَا مِئَةُ وَ سَبْعَوْنَ غِراماً؟ (غِرام: گرم)
- ٢— ... الْكَلْبُ يَقْدِرُ عَلَى سَمَاعِ صَوْتِ السَّاعَةِ مِنْ مَسَافَةِ أَرْبَعِينَ قَدَمًا؟
- ٣— ... النَّمْلَةَ تَقْدِرُ عَلَى حَمْلِ شَيْءٍ يَفْوُقُ وَزْنَهَا خَمْسِينَ مَرَّةً؟
- ٤— ... الْغُرَابُ يَعِيشُ عِشْرِينَ سَنَةً إِلَى ثَلَاثِينَ أَوْ أَكْثَرَ؟
- ٥— ... ثَمَانِينَ فِي الْمِئَةِ مِنْ مَوْجُودَاتِ الْعَالَمِ حَشَراتٌ؟
- ٦— ... طَوْلُ قَامَةِ الزَّرَافَةِ سِتُّهُ أَمْتَارٍ؟ (أَمْتَارٍ: جَمْعُ مُتَرٍ)

الْتَّمْرِينُ الثَّامِنُ: اُكْتُبِ السَّاعَةَ بِالْأَرْقَامِ

- ١— الْحَادِيَّةَ عَشْرَةَ إِلَى عَشَرَ دَقَائِقَ.
- ٢— الْسَّابِعَةُ وَ عِشْرُونَ دَقِيقَةً.
- ٣— الْثَّانِيَّةَ عَشْرَةَ تَمَامًاً.
- ٤— الْسَّادِسَةُ إِلَى رُبْعًاً.
- ٥— الْخَامِسَةُ وَ النِّصْفُ.

كَمْلٌ لِّالْفَرَاغَاتِ فِي التَّرْجِمَةِ الْفَارِسِيَّةِ.

١- ﴿رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي

يَفْقَهُوا قَوْلِي﴾ طه: ٢٨ إِلَى ٢٥

پروردگارا آسان گردان و را برایم بگشای و کارم را بگشا [تا] سخنم را بفهمند. گره از

٢- ﴿رَبَّنَا آتَنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

آلقراء: ٢٠١

پروردگارا، در دنیا به ما نیکی و [نیز] نیکی بدھ و ما را از عذاب نگاه دار.

٣- ﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَمَا تُقْدِمُوا لِأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ

عِنْدَ اللَّهِ﴾ آلبقرة: ١١٠

و را برپای دارید و زکات بدھید و هرجه را از کار نیک برای پیش بفرستید، خدا می یابید.

٤- ﴿رَبَّنَا أَفْرَغْ عَلَيْنَا صَبَرًا وَ ثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَ انْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ

الْكَافِرِينَ﴾ آلبقرة: ٢٥٠

پروردگارا صبر عطا کن و استوار کن و ما را برابر گروه بی ایمانان.

۵- ﴿ وَ اخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الدُّلْ مِنَ الرَّحْمَةِ وَ قُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا

رَبَّيَانِي صَغِيرًا ﴿الإِسْرَاء: ٢٤﴾

و در برابرشان [در برابر پدر و مادر] بال فروتنی را از روی مهربانی فرود آر و پروردگارا، همان‌گونه که آنها مرا در پرورش دادند، به آنان مهربانی کن.

۶- ﴿ وَ قُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَ ارْحَمْ وَ أَنَّتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴾ ﴿الْمُؤْمِنُون: ١١٨﴾

و بگو پروردگارا ببخشای و و تو مهربانی.

۷- ﴿ وَ مَا ظَلَمْنَا وَلِكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴾ ﴿الْبَقَرَة: ٥٧﴾

و [در این ناسپاسی] به ما بلکه به خودشان

۸- ﴿ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي ﴾ ﴿آلَّفَّاصَص: ١٦﴾

پروردگارا قطعاً من به خودم؛ پس مرا

۹- ﴿ وَ أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ ﴾ ﴿آلَّبَّرَة: ٢٣٥﴾

و که خدا آنچه را در دل‌هایتان است،

الْبَحْثُ الْعِلْمِيُّ

إِيَّاهُ عَنْ آيَةٍ وَاحِدَةٍ فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ وَ حَدِيثٍ وَاحِدٍ فِي نَهْجِ الْفَصَاحَةِ فِيهِما
عَدَدٌ عَلَى حَسَبِ دَوْقِكَ.

﴿فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ﴾

الْمُرْمَلُ: ٢٠

آلدَرْسُ الثَّالِثُ

﴿أَللّٰهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحاباً فَيَبْسُطُهُ فِي السَّمَاءِ...﴾

آلرُوم: ٤٨

به كتاب گويا گوش كنيد، سپس در يك کار گروهي متن زير را ترجمه كنيد. در پيان اشكالات ترجمه را از
ديبرتان بيرسيد. مي توانيد نماهنگ باران ماهى را تهيه كنيد و در کلاس نمایش دهيد.

مَطَرُ السَّمَكِ

هَلْ تُصَدِّقُ أَنْ تَرَى فِي يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ أَسْمَاكًا تَسَاقَطُ مِنَ السَّمَاءِ؟! إِنَّ نُزُولَ الْمَطَرِ وَالثَّلْجِ مِنَ السَّمَاءِ شَيْءٌ طَبِيعِيٌّ؛ وَلَكِنْ أَمُمْكِنُ أَنْ نَرَى مَطَرَ السَّمَكِ؟! هَلْ تَظُنُّ أَنْ يَكُونَ ذَلِكَ الْمَطَرُ حَقِيقَةً وَلَيْسَ فِلْمًا حَيَالِيًا؟! حَسَنًا فَانْظُرْ إِلَى هَذِهِ الصُّورِ حَتَّى تُصَدِّقُ.

انظر بِدِقَّةٍ؛ أَنْتَ تُشَاهِدُ سُقُوطَ الْأَسْمَاكِ مِنَ السَّمَاءِ؛ كَأَنَّ السَّمَاءَ تُمْطِرُ أَسْمَاكًا. يُسَمِّي النَّاسُ هَذِهِ الظَّاهِرَةَ الطَّبِيعِيَّةَ «مَطَرُ السَّمَكِ». حَيَّرَتْ هَذِهِ الظَّاهِرَةُ النَّاسَ سَنَوَاتٍ طَوِيلَةً فَمَا وَجَدُوا لَهَا جَوابًا. يَحْدُثُ «مَطَرُ السَّمَكِ» سَنَوِيًّا في جُمْهُورِيَّةِ الْهُنْدُورَاسِ في آمِريكا الْوُسْطَى.

تَحْدُثُ هَذِهِ الظَّاهِرَةُ مَرَّتَيْنِ فِي السَّنَةِ أَحَدِيَانًا. فَيُلْاحِظُ النَّاسُ غَيْمَةً سَوْدَاءً عَظِيمَةً وَ رَعْدًا وَ بَرْقًا وَ رِياحًا قَوِيَّةً وَ مَطَرًا شَدِيدًا لِمُدْدَةٍ سَاعَتَيْنِ أَوْ أَكْثَرَ تُمَّ تُضْبِخُ الْأَرْضُ مَفْرُوشَةً بِالْأَسْمَاكِ، فَيَأْخُذُهَا النَّاسُ لِطَبَخِهَا وَ تَنَاؤْلِهَا.

حاَوَلَ الْعُلَمَاءُ مَعْرِفَةً سِرِّ تِلْكَ الظَّاهِرَةِ الْعَجِيَّةِ؛ فَأَرْسَلُوا فَرِيقًا لِزِيَارَةِ الْمَكَانِ وَ التَّعْرُفِ عَلَى الْأَسْمَاكِ الَّتِي تَسَاقَطَ عَلَى الْأَرْضِ بَعْدَ هَذِهِ الْأَمْطَارِ الشَّدِيدَةِ، فَوَجَدُوا أَنَّ جَمِيعَ الْأَسْمَاكِ الْمُنْتَشِرَةِ عَلَى الْأَرْضِ بِحَجْمٍ وَاحِدٍ وَ تَوْعِي وَاحِدٍ، وَلَكِنَّ الْغَرِيبَ فِي الْأَمْرِ أَنَّ الْأَسْمَاكَ لَيَسَّتْ مُتَعَلِّقَةً بِالْمَاءِ الْمُجَاوِرَةِ بَلْ بِمَيَاهِ الْمُحِيطِ الْأَطْلَسِيِّ الَّذِي يَعْدُ مَسَافَةً مِائَاتِي كِيلُومُتِرٍ عَنْ مَحَلِّ سُقُوطِ الْأَسْمَاكِ. مَا هُوَ سَبَبُ تَشْكِيلِ هَذِهِ الظَّاهِرَةِ؟! يَحْدُثُ إِعْصَارٌ شَدِيدٌ فَيَسْخَبُ الْأَسْمَاكَ إِلَى السَّمَاءِ بِقُوَّةٍ وَ يَأْخُذُهَا إِلَى مَكَانٍ بَعِيدٍ وَ عِنْدَمَا يَفْقِدُ سُرْعَتَهُ تَسَاقَطُ عَلَى الْأَرْضِ.

يَحْتَفِلُ النَّاسُ فِي الْهُنْدُورَاسِ بِهَذَا الْيَوْمِ سَنَوِيًّا وَ يُسَمِّونَهُ «مَهْرَاجَانَ مَطَرِ السَّمَّاكِ».

﴿ وَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الشَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ ﴾

به کتاب گویا گوش کنید و کلمات جدید متن را در کلاس با هم تکرار کنید.

سَنَوِيٌّ: سالانه

صَدَقَ: باور کرد

حَتَّى تُصَدِّقَ: تا باور کنی

ظَاهِرَة: پدیده «جمع: ظَاهِر»

فِلْم: فیلم «جمع: أَفْلَام»

لَا حَاظَ: ملاحظه کرد

الْمُحِيطُ الْأَطْلَسِي: اقیانوس اطلس

مَفْرُوش: پوشیده، فرش شده

مِهْرَاجَان: جشنواره

تَرَى: می بینی، ببینی

تَسَاقَطَ: افتاد

التَّعْرُفُ عَلَى: شناختن

ثَلْج: برف، یخ «جمع: ثُلُوج»

حَسَنَة: بسیار خوب

حَيَّرَ: حیران کرد

سَحَبَ: کشید

سَمَّي: نامید

سَوْدَاء: سیاه (مؤنث أَسْوَد)

أَثَارَ: برانگیخت

إِحْتَفَلَ: جشن گرفت

أَصْبَحَ: شد

إِعْصَار: گردباد

أَمْرِيَكَا الْوُسْطَى: آمریکای مرکزی

أَمْطَرَ: باران بارید

بَسَطَ: گستراند

بَعْدَ: دور شد

بُنْيَيَ: پسرکم

✗ ✓

عَيْنِ الصَّحِيقَ وَ الْخَطَأَ حَسَبَ نَصَ الدَّرِسِ.

- ١— يَحِتَّلُ أَهَالِي الْهُنْدُورَاسِ بِهَذَا الْيَوْمِ شَهْرِيًّا وَ يُسَمُّونَهُ «مِهْرَاجَانَ الْبَحْرِ».
- ٢— عِنْدَمَا يَفْقِدُ الْإِعْصَارُ سُرْعَتَهُ، تَسَاقَطُ الْأَسْمَاكُ عَلَى الْأَرْضِ.
- ٣— يَئِسَ الْعُلَمَاءُ مِنْ مَعْرِفَةِ سِرْرِ تِلْكَ الظَّاهِرَةِ الْعَجِيَّةِ.
- ٤— إِنَّ نُزُولَ الْمَطَرِ وَ الثَّلَجِ مِنَ السَّمَاءِ أَمْرٌ طَبِيعِيٌّ.
- ٥— تَحْدُثُ هَذِهِ الظَّاهِرَةُ عَشَرَ مَرَّاتٍ فِي السَّنَةِ.

اعلموا

أَشْكَالُ الْأَفْعَالِ (١)

در زبان فارسی به فعل‌هایی مانند «رفت» و «برگشت» سوم شخص مفرد می‌گوییم. فعل‌ها در زبان عربی بر اساس شکل «سوم شخص مفرد در فارسی» به دو گروه تقسیم می‌شود.

گروه اول: فعل‌هایی که در شکل سوم شخص مفرد فقط از سه حرف اصلی تشکیل می‌شود.

گروه دوم: فعل‌هایی که در شکل سوم شخص مفرد علاوه بر سه حرف اصلی، حروف زائد دارد.

بیشتر فعل‌های «ماضی سوم شخص مفرد» که در متوسطه اول با آن آشنا شدید از سه حرف اصلی تشکیل می‌شد؛ مانند خَرَجَ، عَرَفَ، نَظَرَ و شَكَرَ.

«ماضی سوم شخص مفرد» برعی فعل‌ها نیز بیشتر از سه حرف است؛ مانند إِسْتَخْرَجَ، إِعْتَرَفَ، إِنْفَجَرَ و تَشَكَّرَ؛ در کتاب‌های عربی متوسطه اول تا حدودی با چنین فعل‌هایی آشنا شده بودید.

اکنون با فعل‌هایی که «سوم شخص مفرد ماضی» آنها بیش از سه حرف است، بیشتر آشنا شوید.

المصدر	الأمر	المضارع	الماضي
إِسْتِرْجَاجٌ: پس گرفتن	إِسْتَرْجِحْ: پس بگیر	يَسْتَرْجِحُ: پس می‌گیرد	إِسْتَرْجَعَ: پس گرفت
إِشْتِغَالٌ: کار کردن	إِشْتَغَلٌ: کار کن	يَشْتَغِلُ: کار می‌کند	إِشْتَغَلَ: کار کرد
إِنْفَتَاحٌ: باز شدن	إِنْتَفَحْ: باز شو	يَنْقَطِحُ: باز می‌شود	إِنْقَطَحَ: باز شد
تَخْرُجٌ: دانش آموخته شدن	تَخَرَّجٌ: دانش آموخته شو	يَتَخَرَّجُ: دانش آموخته می‌شود	تَخَرَّجَ: دانش آموخته شد

إِخْتَرْ نُفْسَكَ:

تَرْجِمِ الْأَفْعَالِ التَّالِيَةَ.

مصدر	امر	مضارع	ماضي
إِسْتِغْفَارٌ: آمرزش خواستن	إِسْتَغْفِرْ:	يَسْتَغْفِرُ:	إِسْتَغْفَرَ:
إِعْتِذَارٌ: عذر خواستن	إِعْتَذِرْ:	يَعْتَذِرُ:	إِعْتَذَرَ:
إِنْقَطَاعٌ: قطع شدن	إِنْقَطَعْ:	يَنْقَطِعُ:	إِنْقَطَعَ:
تَكَلُّمٌ: صحبت کردن	تَكَلَّمْ:	يَتَكَلَّمُ:	تَكَلَّمَ:

تَرْجِمْ جُمَلَ هُذِهِ الْجَدَاوِلِ.

الْجَدَوْلُ الْأَوَّلُ: إِمْتَنَعُ ، يَمْتَنِعُ «إِمْتَنَاعٌ : خودداری کردن»

إخواني لا يمتنعون.	يا حبيبي، هل امتنع؟	يا زميلاتي، هل امتنع؟	أنا أمتنيع.	هؤلاء امتنعوا.

الْجَدَوْلُ الثَّانِي: إِسْتَغْفَرُ ، يَسْتَغْفِرُ «إِسْتِغْفَارٌ : آمرزش خواستن»

ألا تستغفر أنت؟	إِسْتَغْفِرْ رَبَّكَ.	نَحْنُ إِسْتَغْفَرُنَا.	الْمُؤْمِنُ يَسْتَغْفِرُ.	هَلِ إِسْتَغْفَرَتْ؟

الْجَدَوْلُ الثَّالِثُ: إِنْقَطَاعٌ ، يَنْقَطِعُ «إِنْقَطَاعٌ : قطع شدن»

الشجرتان ما انقطعتا.	لا ينقطع رجائي.	لا تنقطع يا مطر.	انقطع يا مطر.	انقطعت الكهرباء.

الْجَدَوْلُ الرَّابِعُ: تَعَلَّمُ ، يَتَعَلَّمُ «تَعَلُّمٌ: ياد گرفتن»

تعلموا أنتم.	أَأَنْتُمْ تَتَعَلَّمُونَ؟	تَعَلَّمْ يا صديقي.	نَحْنُ تَعَلَّمَنَا.	زملاي تَعَلَّمُوا.

در گروههای دو نفره شبیه گفت و گوی زیر را در کلاس اجرا کنید.

حِوارَاتُ (فِي قِسْمِ الْجَوازَاتِ فِي الْمَطَارِ)

الْمُسَافِرُ الْإِيرانِيُّ	شُرْطِيُّ إِدَارَةِ الْجَوازَاتِ
نَحْنُ مِنْ إِيرَانَ وَ مِنْ مَدِينَةِ زَابُلٍ.	أَهَلاً وَ سَهَلاً بِكُمْ. مِنْ أَيِّ بَلَدٍ أَنْتُمْ؟
أَشْكُرُكُ يَا سَيِّدِي.	مَرْحَباً بِكُمْ. شَرْفُتُمُونَا.
أَحِبُّ هُذِهِ الْلُّغَةَ. الْعَرَبِيَّةُ جَمِيلَةٌ.	ما شاءَ اللَّهُ! تَكَلَّمُ بِالْعَرَبِيَّةِ حَيْدَ!
سِنَّتُهُ: وَالِدِيَ وَ أُخْتِيَ وَ أَخْوَاهُ.	كَمْ عَدْدُ الْمُرَافِقِينَ؟
نَعَمْ؛ كُلُّ وَاحِدٍ مِنَّا يُطَافَقُهُ بِيَدِهِ.	أَهَلاً بِالضَّيْوفِ. هَلْ عِنْدُكُمْ بَطَاقَاتُ الدُّخُولِ؟
عَلَى عَيْنِي.	الرِّجَالُ عَلَى الْيُمْنِ وَ النِّسَاءُ عَلَى الْيُسْرَى.
نَحْنُ جَاهِزُونَ.	رَجَاءً؛ إِجْعَلُوا جَوازَاتِكُمْ فِي أَيْدِيكُمْ.

1- والِدِيَ وَ أُخْتِيَ وَ أَخْوَاهُ: پدر و مادرم، دو خواهرم و دو برادرم

تمرينات درس را به صورت گروهی در کلاس حل کنید و اشکالات خود را در پایان از دبیرستان بپرسید.

الَّتَّمَارِينُ

الْتَّمَرِينُ الْأَوَّلُ: عَيْنِ الْجُمْلَةِ الصَّحِيحَةِ وَغَيْرِ الصَّحِيحَةِ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ وَالْوَاقِعِ. ✓ ✗

- ١- الْمِهْرَاجَانُ اخْتِفَالٌ عَامٌ بِمُنَاسَبَةٍ جَمِيلَةٍ، كَمِهْرَاجَانٍ الْأَزْهَارِ وَ مِهْرَاجَانٍ الْأَفْلَامِ.
- ٢- الْلَّلْجُونَ نَوْعٌ مِنْ أَنْوَاعِ نُزُولِ الْمَاءِ مِنَ السَّمَاءِ يَنْزِلُ عَلَى الْجِبَالِ فَقَطْ.
- ٣- تَعِيشُ الْأَسْمَاكُ فِي النَّهْرِ وَ الْبَحْرِ وَ لَهَا أَنْوَاعٌ مُخْتَلِفَةٌ.
- ٤- الْإِعْصَارُ رِيحٌ شَدِيدَةٌ، لَا تَنْتَقِلُ مِنْ مَكَانٍ إِلَى مَكَانٍ آخَرَ.
- ٥- يَحْتَفِلُ الْإِيرَانِيُونَ أَوَّلَ يَوْمٍ مِنْ أَيَّامِ السَّنَةِ الشَّمْسِيَّةِ.

الْتَّمَرِينُ الثَّانِي: عَيْنِ ضَمِيرًا مُنَاسِبًا لِلْفِعْلِ، ثُمَّ تَرْجِيمُ الْجُمْلَةِ.

أنا / أَنْتَ ، أَنْتِ / هو ، هي نَحْنُ / أَنْتُمْ ، أَنْتُنَّ ، أَنْتُمَا / هُمْ ، هُنْ ، هُمَا

.....	تَكَلَّمُ	لَا يَقْرَأُ	مَا اعْتَدَرْنَ
.....	ما قاموا	إِغْرِيسي	يَنْتَفِعُونَ
.....	ما وَقَعَتْ	سَاحْتَفَلُ	إِنْصَحُوا
.....	سَسَّاشْتَغِلُ	أَسْتَغْفِرُ	إِسْتَغْفِرْ
.....	سَوْفَ تَنْتَظِرُنَ	لَا حَظَتْ	تَبْسُطُونَ
.....	لَا تَنْتَهِي	إِنْبَعَثَ	تَتَخَرَّجِينَ

الَّتَّمْرِينُ الْثَالِثُ: تَرْجِيمُ الْآيَاتِ وَالْحَدِيثِ.

١- ﴿فَاسْتَغْفِرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ﴾ آل عمران : ١٣٥

٢- ﴿فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ فَإِنْتُمْ تَنْظِرُونَ إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظَرِينَ﴾ يوئس : ٢٠

٣- ﴿وَاصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ﴾ المُرْمَل: ١٠

٤- **الناسُ نِيَامٌ؛ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهُوا.** أمير المؤمنين علي عليه السلام

٥- إِنَّكُمْ مَسْؤُلُونَ حَتَّىٰ عَنِ الْبِقَاعِ وَالْبَهَائِمِ. أمير المؤمنين علي عليه السلام

سنگ قبر بانو دکتر آنه ماری شیمبل اسلام پژوه، خاورشناس و مولویشناس آلمانی

آراسته به حدیث حضرت علی عليه السلام

الْتَّمْرِينُ الرَّابِعُ: ضَعْ فِي الدَّائِرَةِ الْعَدَدَ الْمُنَاسِبَ. «كَلِمَةٌ وَاحِدَةٌ زَانِدَةٌ».

○ يَدْرُسُ فِيهِ الطُّلَابُ.	١- الْمَسِّيْدُ
○ عَيْنُ الْمَاءِ وَ نَهْرُ كَثِيرُ الْمَاءِ.	٢- الْمِشِّمِشُ
○ فَاكِهَةٌ يَأْكُلُهَا النَّاسُ مُجَفَّفَةً أَيْضًا.	٣- الْيَنْبُوْعُ
○ بَيْتٌ مُقَدَّسٌ لِإِذَاءِ الصَّلَاةِ عِنْدَ الْمُسْلِمِينَ.	٤- الْمَوْتُ
○ الْوَقْتُ الْمُمَتَّدُ مِنْ مَغْرِبِ الشَّمْسِ إِلَى طُلُوعِ الْفَجْرِ.	٥- الْلَّيْلُ
	٦- الْصَّفُّ

الْتَّمْرِينُ الْخَامِسُ: عِيْنِ الْكَلِمَاتِ الْمُتَرَادِفَةِ وَالْمُتَضَادَّةِ. = ≠

أَنْزَلَ / أَصْبَحَ / حَفَلَةً / رَفَعَ / صُعُودٍ / صَارَ / مِهْرَاجَانٍ / نُزُولٍ

/ / / / / /

الْتَّمْرِينُ السَّادِسُ: ضَعْ فِي الْفَرَاغِ فِعْلًا مُنَاسِبًاً.

○ اسْتَغْفِرُ	○ اغْفِرْ	١- فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَ..... لِدَنِبَكَ الْغَافِرُ: ٥٥
○ نَخْرُجُ	○ نَخْرَجُ	٢- إِنْ شَاءَ اللَّهُ سَوْفَ كُلُّنَا مِنَ الْمَدْرَسَةِ بَعْدَ سَنَتَيْنِ.
○ اِنْقَطَعَ	○ قَطَعَ	٣- إِلَهِي قَدْ رَجَائِي عَنِ الْخَلْقِ وَأَنْتَ رَجَائِي.
○ يَنْظُرُ	○ يَنْتَظِرُ	٤- كَانَ صَدِيقِي وَالِدَهُ لِلرُّجُوعِ إِلَى الْبَيْتِ.
○ سَلِّمْنَا	○ اسْتَلَمْنَا	٥- أَنَا وَزَمِيلِي رَسَائِلَ عَبْرِ الْإِنْتِرِنِتِ.

الْتَّمْرِينُ السَّابِعُ: تَرْجِمْ هَذِهِ الْأَفْعَالَ وَالْمَصَادِرَ

إِبْتَسَمَ

لِبْخَنْدِ زَدْ

إِبْنَسَامٍ

نَبَتَسْمُ

إِبْتَسَمَيْ

نَبَتَسِمُونَ

يَبْتَسِمُونَ

إِبْتَسَمُوا

إِحْتَرَقَ

آتَشْ گَرْفَتْ

إِحْتَرَاقٍ

كَانُوا يَحْتَرِقُونَ

تَحْتَرِقَيْنَ

لَا تَحْتَرِقُونَ

سَيَحْتَرِقَانِ

إِحْتَرَقُوا

إِنْفَاتَحَ

بَازْ شَدْ

إِنْفَاتَاحٍ

لَا يَنْفَتِحُ

إِنْفَاتَحْ

إِنْفَاتَحَا

سَيَنْفَتِحُ

إِنْفَاتَحَتْ

تَعَرَّفَ

شَنَاخْتْ

تَعَرُّفٍ

نَتَعَرَّفُ

تَعَرَّفَنَا

تَتَعَرَّفُونَ

تَعَرَّفُ

تَعَرَّفُوا

آلَّتَمْرِينُ الثَّامِنُ: تَرْجِمُ الْجُمَلَ التَّالِيَةَ.

﴿سَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا﴾

﴿يَعْرِفُونَهُم﴾

﴿رَجَعُوا إِلَيْهِم﴾

﴿يَقُولُونَ سَمِعْنَا﴾

﴿وَلَا تَيَأسُوا﴾

﴿أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾

﴿إِرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ﴾

﴿إِسْتَخْرَجَهَا﴾

﴿أَكَثُرُهُمْ لَا يَشْكُرُونَ﴾

﴿لَا يَقْدِرُ عَلَىٰ شَيْءٍ﴾

﴿نَجْعَلُهُمْ أَئِمَّةً﴾

﴿ظَلَمْتُ نَفْسِي﴾

﴿أَغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا﴾

﴿اغْسِلُوهُمْ جُوْهَرَكُمْ﴾

﴿أَدْخُلُوهُمْ جَنَّةً﴾

﴿يَحْثُ فِي الْأَرْضِ﴾

﴿وَأَتْرُكُ الْبَحْرَ﴾

﴿قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا﴾

﴿كَانُوا يَصْنَعُونَ﴾

﴿حَفِظْنَا هَا﴾

الْتَّمْرِينُ التَّاسِعُ: عَيْنُ الْجَوابِ الصَّحِيحَ.

☐ تَقَطَّعٌ	☐ قَطَعٌ	☐ إِنْقَطَعَ	١- الْمَاضِي مِنْ «يَنْقَطِعُ» :
☐ يَسْتَرْجِعُ	☐ يَرْجِعُ	☐ يُرَاجِعُ	٢- الْمُضَارِعُ مِنْ «إِسْتَرَجَعَ» :
☐ تَعْلِيمٌ	☐ تَعْلُمٌ	☐ إِسْتِعْلَامٌ	٣- الْمَصْدَرُ مِنْ «تَعَلَّمَ» :
☐ إِسْمَاعٌ	☐ تَسَمَّعٌ	☐ إِسْتَمَاعٌ	٤- الْأَمْرُ مِنْ «تَسَمَّعَ» :
☐ لَا تَحْتَفِلُ	☐ لَا حَتَّافَلٌ	☐ مَا احْتَفَلَ	٥- الْأَنْهَى مِنْ «تَحْتَفَلَ» :
☐ اِبْتِسَامٌ	☐ إِبْتِسَامٌ	☐ سَيَبِتَسِمُ	٦- الْمُسْتَقْبِلُ مِنْ «يَبْتَسِمُ» :

الْتَّمْرِينُ الْعَاشِرُ: ضَعْ فِي الْفَرَاغِ فِعْلًا مُنَاسِبًاً.

☐ لَا تَتَخِذُوا	☐ عَدُوّي وَ عَدُوّكُمْ أُولَيَاءٌ	١- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُخْبِرُوا
☐ تَنَّرِحُمٌ	☐ أَرْسَلْنَا	٢- وَ مَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ
☐ تَقْوِيمَنَ	☐ تُصَدِّقَنَ	٣- يَا أُخْتِي، أَنَا لَا أَكِذُبُ؛ لِمَاذَا لَا كَلَمِي؟
☐ حَيَّرَتٌ	☐ غَيَّرَتٍ	٤- يَا بُنْتِي، مَاذَا تُرِيدُ مِنْ أُمّكَ؟ لَقَدْ هَا.
☐ يُمْسِكُ	☐ تُمْطِرُ	٥- يَا لَيْتَ السَّمَاءَ عَلَيْنَا كَثِيرًا هَذَا الْيَوْمَ!

١- ای کسانی که ایمان آورده اید، دشمن من و دشمن خود را دوست **نگیرید**. المُمْتَحَنَةَ : ۱
۲- و ما هیچ پیامبری را جز به زبان مردمش **نفرستادیم**. ابراهیم: ۴

إِنْتَخِبِ الْجَوَابَ الصَّحِيحَ فِي التَّرْجِمَةِ الْفَارِسِيَّةِ.

١- وَ لَا تَيَأسُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَيَأسُ مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ

الْكَافِرُونَ يوسف: ٨٧

و از رحمت خدا نامید نشودند ؛ زира جز گروه کافران

کسی از رحمت خدا نامید نشده است نمی‌شود .

٢- أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلُهُمْ بِالْتَّي

هي أَحَسَنُ آلِّحل: ١٢٥

با دانش و فرمان اندرز نیکو به راه پروردگارت فرا بخوان و با

آنان به [شیوه‌ای] که خوب بهتر است گفت و گو کن.

٣- فَادْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَ اشْكُرُوا لِي آلِّبَقَرَة: ١٥٢

پس ما را مرا یاد کنید؛ تا شما را یاد کنم و

از من سپاس‌گزاری کنید شکرگزاری کنید .

٤- لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا

خدا به کسی جز به اندازه توانش درخواستش تکلیف نمی‌دهد؛

٥- لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ عَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ

هر کس آنچه را که [از خوبی‌ها] کسب کرده به سودش زیانش است،

و آنچه را [نیز که از بدی‌ها] کسب کرده به سودش زیانش است،

۶- ﴿رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا﴾

[و مؤمنان گویند] پروردگارا، اگر گناه کردیم فراموش کردیم یا خطا کردیم ما را بازخواست مکن؛

۷- ﴿رَبَّنَا وَ لَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا﴾

پروردگارا، و [به کیفر گناهانمان] بار تکلیف سنجین بر ما مگذار نگذاشتی ، چنان که بر کسانی که در گذشته پیش از ما بودند بنها دی.

۸- ﴿رَبَّنَا وَ لَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ﴾

پروردگارا، و آنچه طاقت ش را نداریم نخواهیم داشت بر ما تحمیل مکن؛

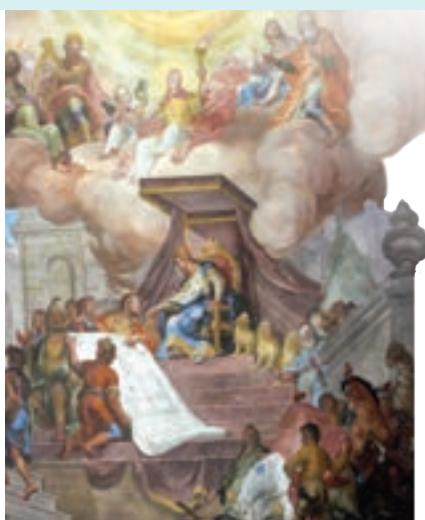
۹- ﴿وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا﴾

و از ما درگذر، و ما را هدایت کن ببخشای ، و به ما رحم کن رحم کرده ای .

الْبَقَرَة: ۲۸۶

الْبَحْثُ الْعِلْمِيُّ

ابحث عن قصّةٍ قُرآنِيَّةٍ قصيرةً باللغةِ العربيَّةِ في الإنترنِتِ أو مجلَّةً أو كتاباً وَ ترجمُها إلى الفارسِيَّةِ، مُستَعيناً بمعجمٍ عَرَبِيٍّ - فارسيًّا.

آلدرُس الرَّابِعُ

﴿إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةٌ وَاحِدَةٌ وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ﴾

الأنبياء : ٩٢

به کتاب گویا گوش کنید، سپس در یک کار گروهی متن زیر را ترجمه کنید. در پایان اشکالات ترجمة خود را از دبیرخان بپرسید.

آلَّتَّعَايْشُ السَّلْمِيُّ

لَقَدْ كَانَتْ رِسَالَةُ الْإِسْلَامِ عَلَى مَرْءُ الْعُصُورِ قَائِمَةً عَلَى أَسَاسِ الْمَنْطِقِ وَ اجْتِنَابِ
الْإِسَاعَةِ؛ فَإِنَّ اللَّهَ يَقُولُ:

﴿وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَ لَا السَّيِّئَةُ إِدْفَعُ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي يَبْيَأُكَ وَ
بَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَانَهُ وَلِيٌ حَمِيمٌ﴾ فُصلٌ : ٢٤

إِنَّ الْقُرْآنَ يَأْمُرُ الْمُسْلِمِينَ أَلَا يَسْبُوا مَعْبُودَاتِ الْمُشْرِكِينَ وَ الْكُفَّارِ فَهُوَ يَقُولُ:

﴿وَلَا تَسْبُوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسْبُبُو اللَّهَ...﴾ الأنعام : ١٠٨

الْإِسْلَامُ يَحْتَرِمُ الْأَدِيَانَ الْإِلَهِيَّةَ؛ ﴿قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلْمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَ
بَيْنَكُمْ أَلَا نَعْبُدُ إِلَّا اللَّهُ وَ لَا نُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا﴾ آل عمران : ٦٤

﴿يُؤَكِّدُ الْقُرْآنُ عَلَى حُرْبِيَّةِ الْعَقِيْدَةِ: لَا إِكْرَاهٌ فِي الدِّينِ...﴾ البقرة : ٢٥٦
لَا يَجُوزُ الإِصْرَارُ عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ وَ عَلَى الْعُدُوانِ، لِأَنَّهُ لَا يَنْتَفِعُ بِهِ أَحَدٌ؛ وَ عَلَى
كُلِّ النَّاسِ أَنْ يَتَعَايَشُوا مَعَ بَعْضِهِمْ تَعَايِشًا سِلْمِيًّا، مَعَ احْتِفَاظِ كُلِّ مِنْهُمْ بِعَقَائِدِهِ؛
لِأَنَّهُ ﴿كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ﴾ الرَّوْمَ : ٣٣

الْبِلَادُ إِلَّا مَجْمُوعَةٌ مِنَ الشُّعُوبِ الْكَثِيرَةِ، تَخْتَلِفُ فِي لُعَاتِهَا وَ أَلْوَانِهَا.
قَالَ اللَّهُ تَعَالَى:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَ أُنْثَى وَ جَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَ قَبَائِيلَ
لِتَعْرَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقَاءُكُمْ﴾ آلُّجُّوْرَاتِ : ١٣

۱—يعني: لا تَسْبُوا {الْأَلِهَةَ الَّذِينَ يَدْعُونَ} هُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ، إِذَا تَسْبُبُونَ مَعْبُودَاتِهِمْ، يَسْبُبُونَ رَبِّكُمْ.

«يَا أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ وَإِنَّ أَبَائِكُمْ وَاحِدٌ؛ إِلَّا لَفَضْلٍ لِعَرَبِيٍّ عَلَى
عَجَمِيٍّ، وَلَا لِعَجَمِيٍّ عَلَى عَرَبِيٍّ وَلَا لِأَسْوَدَ عَلَى أَحْمَرَ وَلَا لِأَحْمَرَ عَلَى أَسْوَدَ
إِلَّا بِالْتَّقْوَى».»

يَامُرُّنَا الْقُرْآنُ بِالْوَحْدَةِ. ﴿وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا...﴾ آل عمران : ۱۰۳

يَتَجَلَّ اتّحاد الأُمَّةِ الإِسْلَامِيَّةِ فِي صُورٍ كثِيرَةٍ، مِنْهَا اجْتِمَاعُ الْمُسْلِمِينَ فِي مَكَانٍ وَاحِدٍ
فِي الْحَجَّ. الْمُسْلِمُونَ **خُمُسٌ** سُكَّانُ الْعَالَمِ، يَعِيشُونَ فِي مِسَاخَةٍ وَاسِعَةٍ مِنَ الْأَرْضِ
مِنَ الصَّيْنِ إِلَى الْمُحِيطِ الْأَطْلَسِيِّ.

قَالَ الْإِمَامُ الْحُمَيْدُ رَحْمَهُ اللَّهُ: ... إِذَا قَالَ أَحَدُ كَلَامًا **يُفَرِّقُ** الْمُسْلِمِينَ، فَاعْلَمُوا أَنَّهُ

جَاهِلٌ أَوْ عَالِمٌ يُحَاوِلُ **بَثًّ** الْخِلَافِ بَيْنَ صُفُوفِ الْمُسْلِمِينَ.

وَ قَالَ **قَائِدُنَا** آيَةُ اللَّهِ الْخَامِنِيِّ:

مَنْ رَأَى مِنْكُمْ أَحَدًا يَدْعُو إِلَى الشَّفْرَقَةِ، فَهُوَ **عَمِيلُ الْعَدُوِّ**.

به کتاب گویا گوش کنید و کلمات جدید متن را در کلاس با هم تکرار کنید.

سِلْمِيٌّ : مُسَالِمٌت آمِيز

«سِلْمٌ» : صلح

سَوَاءٌ : يَكْسَان

عَدَّارٌ : عذر پذیرفت

عَلَى مَرْءَ الْعُصُورِ : در گذر زمان

عَمِيلٌ : مزدور «جمع: عَمَلَاء»

لَدَى : نزد «لَدَيْهِمْ: دارند»

ماشِي : همراهی کرد

مَعَ بَعْضٍ : با همدیگر

مِنْ دُونِ اللَّهِ : به جای خدا، به

غیر خدا

يَجُوزُ : جایز است

يُؤْكَدُ : تأکید می کند

تَعَايِشٌ : همزیستی داشت

حَبْلٌ : طناب «جمع: حِبَالٌ»

حُرْيَةٌ : آزادی

حَمِيمٌ : گرم و صمیمی

خِلَافٌ : اختلاف

خُمُسٌ : یک پنجم

دَعَا : فرا خواند، دعا کرد

يَدْعُونَ : فرا می خوانند»

ذَكْرٌ : مرد، نر

فَرِحٌ : شاد

فَرَّقَ : پراکنده ساخت

قَائِدٌ : رهبر «جمع: قَادِةٌ»

قَائِمٌ : استوار، ایستاده

سَبٌّ : دشنام داد

أَتقَى : پرهیزگارترین

إِحْتِفَاظٌ : نگاه داشتن

إِسَاءَةٌ : بدی کردن

إِسْتَوْى : برابر است

أَشْرُكٌ : شریک قرار داد

إِعْتَصَمَ : چنگ زد (با دست

گفت)

أَكْرَمٌ : گرامی ترین

أُثْنَى : زن، ماده

أَلَا : که ن... أَلَا نَعْبُدَ : که

نِپَرْسِتِیم

بَثًّ : پراکندن

تَجَلَّى : جلوه گر شد

تَعَارَفٌ : شناخت یافت

عَيْنِ الصَّحِيحِ وَالْخَطَأَ حَسَبَ نَصِّ الدَّرْسِ.

✓ ✗

- ١- يَجُوزُ الْإِصْرَارُ عَلَى نِقَاطِ الْخَلَافِ وَالْعُدُوْنَ، لِلِّدْفَاعِ عَنِ الْحَقِيقَةِ.
- ٢- رِسَالَةُ الْإِسْلَامِ قَائِمَةٌ عَلَى أَسَاسِ الْمَنْطِقِ وَاجْتِنَابِ الْإِسَاءَةِ.
- ٣- عَلَى كُلِّ النَّاسِ أَنْ يَتَعَايشُوا مَعَ بَعْضِهِمْ تَعَايُشًا سِلْمِيًّا.
- ٤- لِبَعْضِ الشُّعُوبِ فَضْلٌ عَلَى الْآخَرِينَ بِسَبِّ الْلَّوْنِ.
- ٥- رُبُّ سُكَّانِ الْعَالَمِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ.

إِعْلَمُوا

أَشْكَالُ الْأَفْعَالِ (٢)

در درس گذشته با چند فعل، که «سوم شخص مفرد ماضی» آنها بیش از سه حرف است، آشنا شدید. اکنون با چند فعل دیگر آشنا شوید.

مصدر	امر	مضارع	ماضی
تَشَابُهٌ: همانند شدن	تَشَابِهٌ: همانند شو	يَتَشَابَهُ: همانند می‌شود	تَشَابَهَ: همانند شد
تَفْرِيحٌ: شاد کردن	فَرِّحْ: شاد کن	يُفَرِّحُ: شاد می‌کند	فَرَّحَ: شاد کرد
مُجَالَسَةٌ: همنشینی کردن	جَالِسٌ: همنشینی کن	يُجَالِسُ: همنشینی می‌کند	جَالَسَ: همنشینی کرد
إِخْرَاجٌ: بیرون بیاور	أَخْرِجْ: بیرون می‌آورد	يُخْرِجُ: بیرون می‌آورد	أَخْرَجَ: بیرون آورد

إِخْتَرْ نَفْسَكَ:

تَرْجِمِ الْأَفْعَالِ.

مصدر	امر	مضارع	ماضٍ
نَعَامِلُ: داد و ستد كردن	نَعَامِلْ:	يَنْعَامِلُ:	تَعَامِلَ:
تَعْلِيمٌ: ياد دادن	عَلِمْ:	يُعَلِّمُ:	عَلَّمَ:
مُكَاوِيَةٌ: نامه نگاری کردن	كَاتِبٌ:	يُكَاتِبُ:	كَاتَبَ:
إِدْخَالٌ: داخل کردن	أَدْخَلْ:	يُدْخِلُ:	أَدْخَلَ:

تَرْجِمْ جُمَلَ هَذِهِ الْجَدَاوِلِ.

الْجَدَوْلُ الْأَوَّلُ: تَعَارَفٌ ، يَتَعَارِفُ تَعَارُفٌ : باهم آشنا شدن

أَأَنْتُمْ تَعَارِفُتُمْ؟	نَحْنُ مَا تَعَارَفْنَا.	أَنْتُمْ سَتَتَعَارِفُونَ.	الْطَّالِبَاتُ يَتَعَارِفْنَ.	الْأَزْمَلَاءُ تَعَارِفُوا.

الْجَدَوْلُ الثَّانِي: نَزَلَ ، يُنْزَلُ تَنْزِيلٌ : پایین آوردن

رجاءً نَزَلَنَ الْأَطْفَالَ.	أَأَنْتُمْ نَزَّلْتُمْ أَمْ هُمْ نَزَّلُوا؟	أَتَنْزَلُونَ الْبَضَائِعَ؟	الْعَمَالُ ما نَزَّلُوا شَيْئًا.	أَنَا سَوْفَ أَنْزَلُ.

الْجَدَوْلُ الْثَالِثُ: دَافَعَ ، يُدَافِعُ مُدَافَعَةٌ : دفاع کردن

يا جُنُودُ، دَافِعُوا.	دَافِعْ عَنْ نَفْسِكَ.	هُمْ دَافِعُوا.	إِنَّهُ لَا يُدَافِعُ.	الْجُنُودُ يُدَافِعُونَ.

الْجَدَوْلُ الرَّابِعُ: أَجْلَسَ ، يُجْلِسُ إِجْلَاسٌ : نشانیدن

رجاءً أَجْلِسُوا الضُّيُوفَ.	إِنَّهُ قَامَ بِإِجْلَاسِ الْحَاضِرِينَ.	الْأَمْهَاتُ يُجْلِسُنَ الْأَوْلَادَ.	هُمْ أَجْلَسُوا الْأَطْفَالَ.

در گروه‌های دو نفره شبیه گفت و گوی زیر را در کلاس اجرا کنید.

چواراتٌ (في صَالِةِ التَّفْتِيشِ بِالْجَمَارِك)

الْزَائِرَةُ	شُرْطُ الْجَمَارِك
عَلَى عَيْنِي، يَا أَخِي، وَلَكِنْ مَا هِي الْمُشْكِلَةُ؟	إِجْلِبِي هَذِهِ الْحَقِيقَةَ إِلَيْهَا.
لَا بَأْسَ.	تَفْتِيشٌ بَسِيْطٌ.
لِأَسْرَتِي.	عَفْوًا؛ لِمَنْ هَذِهِ الْحَقِيقَةُ؟
تَقْصُّلٌ، حَقِيقَتِي مَفْتوحَةٌ لِلتَّفْتِيشِ.	إِفْتَحْيَاهَا مِنْ قَبْلِكِ.
فُرْشَاهُ الْأَسْنَانِ وَالْمَعْجُونُ وَالْمِنْشَفَةُ وَالْمَلَابِسُ ...	مَاذَا فِي الْحَقِيقَةِ؟
لَيْسَ كِتَابًا؛ بَلْ دَفَتِرَ الْدُّكَرِيَّاتِ.	مَا هَذَا الْكِتَابُ؟
حُبُوبُ مُهَدَّدَةٍ، عِنْدِي صُدَاعٌ.	مَا هَذِهِ الْحُبُوبُ؟
وَلَكِنْ أَنَا بِحَاجَةٍ إِلَيْهَا حِدَادًا.	هَذِهِ، غَيْرُ مَسْمُوحةٍ.
شُكْرًا.	لَا بَأْسَ.
فِي أَمَانِ اللَّهِ.	إِجْمَعِيَّهَا وَأَذْهَبِي.

تمرينات درس را به صورت گروهی در کلاس حل کنید و اشکالات خود را در پایان از دبیرتان بپرسید.

الْتَّمَرِينُ التَّمَارِينُ

الْتَّمَرِينُ الْأَوَّلُ: أَيُّ كَلِمَةٍ مِنَ كَلِمَاتِ الْمُعَجَمِ، تُنَاسِبُ التَّوْضِيحاَتِ التَّالِيَّةَ؟

- ١- رَئِيسُ الْبِلَادِ، الَّذِي يَأْمُرُ الْمَسْؤُولِينَ وَيَنْصَحُّهُمْ لِأَدَاءِ وَاجِبَتِهِمْ.
- ٢- تَعْرُفُ الْبَعْضُ مَعَ الْبَعْضِ الْآخَرَ.
- ٣- الَّذِي يَعْمَلُ لِمَصْلَحةِ الْعَدُوِّ.
- ٤- جُزْءٌ وَاحِدٌ مِنْ خَمْسَةٍ.
- ٥- نَشْرُ الْخَبَرِ.

الْتَّمَرِينُ الثَّانِي: إِجْعَلْ فِي الدَّائِرَةِ الْعَدَدَ الْمُنَاسِبَ. «كَلِمَةٌ وَاحِدَةٌ زَائِدَةً».

- ١- ذَاك ○ إِسْمٌ إِشَارَةٌ لِغَيْرِ الْقَرِيبِ.
- ٢- الْعَمِيلُ ○ أَكْبَرُ مِنَ الْبَحْرِ كَثِيرًا.
- ٣- الْفُرْشاَهُ ○ أَدَاهُ لِتَنَظِيفِ الْأَسْنَانِ.
- ٤- الْبُقْعَهُ ○ يَعْمَلُ لِمَصْلَحةِ الْعَدُوِّ.
- ٥- الْصُّدَاعُ ○ قِطْعَهُ مِنَ الْأَرْضِ.
- ٦- الْمُحيطُ ○

الْتَّمَرِينُ الثَّالِثُ: ضُعْ فِي الْفَرَاغِ كَلِمَةً مُنَاسِبَةً مِنَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَّةِ. «كَلِمَاتٌ زَائِدَاتٌ»

- ١- سَوَاءٌ / الشَّعْبُ / تُمَاشِي / يَعْذِرُ / قَائِمَهُ / فَضْلٌ / لَدَيْهِ / مِنْ دُونِ
- ٢- جَوَالٌ تَفْرُغُ بَطَارِيَّتُهُ خِلَالَ نِصْفِ يَوْمٍ
- ٣- زُمَلَاءَكِ فِي السَّفَرَةِ الْعِلْمِيَّةِ؟
- ٤- لِصَدِيقِي فِي حُسْنِ الْخُلُقِ.
- ٥- لا يَقْبِلُ الإِيرَانِيُّ الضَّعْطَطَ.
- ٦- لا تَعْبُدُوا اللَّهَ أَحَدًا.

الَّتَّمْرِينُ الرَّابِعُ: تَرْجِمْ إِلَى الْفَارِسِيَّةِ. (هَلْ تَعْلَمُ أَنَّ...)

١— ... الزَّرَافَةُ لَا تَنَامُ فِي الْيَوْمِ الْوَاحِدِ إِلَّا أَقْلَ مِنْ ثَلَاثِينَ دَقِيقَةً وَ عَلَى ثَلَاثِ مَرَاحِلٍ؟

٢— ... مَقْبَرَةُ «وَادِي السَّلَامِ» فِي التَّجَفِ الْأَشَرِيفِ مِنْ أَكْبَرِ الْمَقَابِرِ فِي الْعَالَمِ؟

٣— ... الصِّينُ أَوْلُ دَوْلَةٍ فِي الْعَالَمِ اسْتَخَدَمَتْ نُقُودًا وَرَقِيَّةً؟

٤— ... الْفَرَسُ قَادِرٌ عَلَى النَّوْمِ وَاقِفًا عَلَى أَقْدَامِهِ؟

٥— ... أَكْثَرُ فِي تَامِينِ C لِلْبُرْتُقَالِ فِي قِشْرِهِ؟

الَّتَّمْرِينُ الْخَامِسُ: عِيِّنِ الْضَّمِيرَ الْمُنَاسِبَ لِلْفِعْلِ، ثُمَّ تَرْجِمِ الْجُمْلَةَ.

أَنَا / أَنْتَ ، أَنْتِ / هُوَ ، هِيَ نَحْنُ / أَنْتُمْ ، أَنْتُنَّ ، أَنْتُمَا / هُمْ ، هُنَّ ، هُمَا

لَا يُعْلَمُ	مَا أَرْسَلْتُ	إِسْتَغْفَرْتُمَا	إِحْتَفَلْ	أَوْجَدْنَا
تَتَعَارَفُونَ	لَا تُخْرِجْ	مَا تَسَاقَطَ	جَالَسْتُنَّ	لَا يُفْرُغْ
يَغْرِسُنَ	أَحْتَرِمُ	لَا تَسْتَرْجِعُوا	كَانَا يُمْسِكَانِ	لَا يُفَرِّقُونَ

الْتَّمْرِينُ السَّادِسُ: تَرْجِمُ الْآيَةَ وَالْأَحَادِيثَ النَّبَوِيَّةَ وَاَكْتُبْ نَوْعَ الْأَفْعَالِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطًّ.

١- ﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ إِلَيْنَا أَنْ أَخْرُجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلْمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾

إبراهيم : ٥

٢- قَلْبٌ لَيْسَ فِيهِ شَيْءٌ مِنَ الْحِكْمَةِ كَبَيْتٍ خَرِبٍ فَتَعَلَّمُوا وَعَلَمُوا وَتَفَقَّهُوا، وَلَا
تَمُوتُوا جُهَالًا؛ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَعِذُّرُ عَلَى الْجَهَلِ.

٣- تَعَلَّمُوا الْعِلْمَ وَتَعَلَّمُوا لَهُ السَّكِينَةَ وَالْوَقَارَ وَتَوَاضَعُوا لِمَنْ تَعَلَّمُونَ مِنْهُ وَلِمَنْ
تُعَلِّمُونَهُ.

٤- مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ الْعَطَّارِ إِنْ جَالَسْتَهُ نَفَعَكَ، وَإِنْ مَاشَيْتَهُ نَفَعَكَ، وَإِنْ شَارَكْتَهُ
نَفَعَكَ.

٥- الْأَضِيافَةُ ثَلَاثَةُ أَيَّامٍ فَمَا زَادَ فَهُوَ صَدَقَةٌ، وَعَلَى الضَّيْفِ أَنْ يَتَحَوَّلَ بَعْدَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ.

٦- لَا تَجْتَمِعُ خَصْلَتَانِ فِي مُؤْمِنٍ: الْبُخْلُ وَالْكِذْبُ.

الْتَّمْرِينُ السَّابِعُ: تَرْجِمُ الْآيَاتِ وَ اكْتُبْ نَوْعَ الْأَفْعَالِ فِيهَا. نُورُ السَّمَاءِ

١- ﴿ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الشَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُم ﴾ البَقَرَةُ: ٢٢

٢- ﴿ أَللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ﴾ البَقَرَةُ: ٢٥٧

٣- ﴿ فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَ اسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ ﴾ غَافِرٌ: ٥٥

٤- ﴿ وَبِالْحَقِّ أَنَّرَنَا وَبِالْحَقِّ نَزَلَ ﴾ الإِسْرَاءُ: ١٠٥

٥- ﴿ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴾ البَقَرَةُ: ٣٠

الْتَّمْرِينُ الثَّامِنُ: ضَعْ فِي الْفَرَاغِ فِعْلًا مُنَاسِبًا.

- ١- فَتَدَخَّلَ الْمُدِيرُ وَ تَصَحَّنَا وَ تَدَمَّنَا عَلَى عَمَلِنَا الْقَبِيجِ. تَضَارَبْنَا □ ضَرَبْنَا □
- ٢- الْزُّمَلَاءُ مَعَ بَعْضٍ فِي بِدَايَةِ السَّنَةِ الدُّرَاسِيَّةِ . يَتَعَارَفُونَ □ يَعْرِفُونَ □
- ٣- نَدِمَ أَخِي الصَّغِيرِ مِنْ عَمَلِهِ السَّيِئِ وَ أَنَا لَهُ . عَذَرْتُ □ إِعْتَدَرْتُ □
- ٤- تَعَاشَرُوا كَالإِخْوَانِ وَ كَالْأَجَانِبِ . إِعْمَلُوا □ تَعَامَلُوا □
- ٥- الْجُنْدِيُّ أَسْرَتُهُ عَبْرَ الْإِنْتِرِنِتِ . كَاتَبَ □ كَتَبَ □